Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50
Metams

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gaut nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

No. 111 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telefonas: Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Gegužės (May) 10, 1941 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

KRISLAI

Smetona Jau Demokratas! Kodėl Jis Pasikeitė? Atsimenat Jo Praeities "Žygius"? Ne Jam Sulaukti Tos Dienos!...
Rašo R. Mizara

"Ko norim? Norim laisvos nepriklausomos demokratingos Lietuvos..."

Kas taip pasakė?

"Tautos vadas" Antanas Smetona, kurį Lietuvos liaudis vadino ir vadina **Smetona Kruvinasis.**

Kur ir kada jis tą pasakė?

Š. m. gegužės mėn. 4 d. Čikagoje suruoštame jam bankiete.

Ten pat Smetona, baigdamas kalbą, suriko:

"Long live United States, Democracy and President Roosevelt!"

Ką gi, gerbiamasis skaitytojau, reiškia šis pono Smetonos pasakymas?

Jis reiškia tai, kad Smetona (ir jo plauko pakalikai) yra pasiruošęs tarnauti bile jėgai, kuri jį paglosto, kuri jam žada šiltą vietą.

Kai Lietuva buvo carizmo pavergta, Smetona tarnavo carui Mikei.

Kai Lietuva, — pirmojo pasaulinio imperijalistinio karo metu — buvo okupuota Vokietijos imperijalistų kariuomenės, Smetona tarnavo kaizeriui ir buvo padaręs su kaizerio valdžia sutartį, surišančią Lietuvą su kaizerine Vokietija "amžinais ryšiais."

Kai Vokietija buvo sukriušinta, Smetona tarnavo Anglijos ir Francijos imperijalistams.

Paskui Smetona sėbravosi su Lenkijos imperijalistais. Paskui jis tarnavo Hitleriui.

Kai Lietuvos liaudis pasipurtė, Smetona su savo svita ir žvalgybininkais smuko Berlynan, pas Hitlerį. Ten jis šaukė: "Tegyvuoja furjeris Hitleris!"

Dabar Smetona prisilaižinėja prie Amerikos imperijalistų; dabar jis jau garbina demokratiją. Dabar jis jau "stoja" už tai, kad Lietuva būtų demokratinė!...

Šitaip kalba tasai žmogus, kuris per arti 14-ką metų kraujuose plukdė Lietuvos liaudį, kuris kišo į kalėjimus ir žudė kiekvieną, drįsusį kovoti už demokratines teises Lietuvos liaudžiai!

Šitaip kalba didžiausias Lietuvos liaudies nevidonas, kuris per 14-ką metų skelbė, būk Lietuvos liaudis negali pati valdytis, nes ji esanti per tamsi, nes ji nesuprantanti, kaip valdytis!

Smetona tatai skelbia tam, kad pasigavus ant savo meškerės tūlus neišmanėlius Amerikos lietuvius. Jis skelbia tam, kad iškaulinus iš jų daugiau pinigų ir pasiuntus savo žvalgybininkams į Vokietiją.

Vokietijoje Smetona giedojo Hitleriui himnus. Amerikoje jis gieda himnus Rooseveltui. Būdamas Romoje, jis tą darytų Mussoliniui, o Anglijoj — Churchillui. **Tai vabalas, kuris prisitaiko prie visokių aplinkybių!**

Deja, mūsų krašto administracija, kuri ragina Amerikos liaudį kovoti "prieš Hitlerį," šiltai priima Hitlerio agentą, Lietuvos liaudies nevidoną.

Tai parodo, kad mūsų valdžia, ruošdama žmones karui "už demokratiją," namieje auklėja fašizmą ir tą pačią demokratiją slopina!

Gali Smetona Kruvinasis -- kaip jį vadina Lietuvos liaudis -- šūkauti apie demokratiją Lietuvoje ir visam psaulyj, **jis nesulauks tos dienos, kurią vėl galės engti Lietuvos liaudį.**

Lietuvos darbo žmonės, kartą uždavę mirtiną ir galutiną smūgį fašizmui ir išnaudotojų sistemai, įsisteigė tikrąją demokratiją ir laisvai kurs naująjį gyvenimą — gyvenimą be ponų, be kapitalistų, be veltėdžių!

Tą "demokratas" Smetona ir smetonininkai turėtų žinoti!

Roosevelt Nusiminęs, Kad Amerikiečiai Neremia Jo Karo Planų

Amerikos Žmonės Šaltai Atsiliepė į Karinius Kurstymus Roosevelto Ministerių; Prezidentas Galvoja, kaip Sklandžiau Apeit Savo Prižadus Vengt Karo

Washington. — Roosevelto valdžia nusivylus, kad Amerikos publika visai šaltai atsiliepia į karinius jo ministerių Stimsono, Knoxo, Wallace'o ir Wickardo atsišaukimus siųsti Anglijai konvojus, Amerikos karo laivais lydėt prekinius laivus su kariniais kroviniais į Angliją. Amerikiečiai nepritaria ir republikonų Willkie'o šauksmam—duot anglam daugiau karinių laivų naikintuvų, konvojuot prekinius laivus į Angliją.

(Amerikiečių šaltumą dėl Roosevelto politikierių karišku šauksmų pažymi ir New Yorko Sun, republikonų laikraštis. O New Yorko World-Telegram rašo, kad Rooseveltas net serga iš rūpesčio, begalvodamas, kaip jis galėtų sklandžiau sulaužyt bei apeit kartotinus savo prižadus išlaikyt Ameriką nuo svetimo karo.)

Dabar pranešama, kad prez. Rooseveltas ruošiasi įsteigti karinės propagandos ministeriją su Willkie'u galvinyje.

Rooseveltas taipgi žino, kad 83 procentai Amerikos gyventojų yra nusistatę prieš traukimą šios šalies į karą dėl Anglijos.

Tuo tarpu kasdien suplaukia vis daugiau protestų prieš Roosevelto karinius planus.

Amerika Įkinko dar 102 Savo Laivus Anglam Tarnauti

Washington. — Valdiška Marininkystės Komisija davė leidimą amerikinei Alcoa garlaivių kompanijai pervest Anglijai-Kanadai 25 prekinius laivus, apie 200 tūkstančių tonų įtalpos.

AMERIKOS LAIVAI VEŠ ANGLAM KARO REIKMENIS

Washington, geg. 9.—Amerikos vyriausybė ruošia 27 laivus po šios šalies vėliava gabent anglam karo reikmenis į Suezo kanalą ir Vidurinius Rytus abelnai.

Prez. Roosevelto valdžia planuoja pervest Anglijai 50 žibalinių Amerikos laivų.

Nuskandinta 41,950 Tonų Anglijos Laivų

Berlin. — Vokiečių submarinai nuskandino kelis prekinius anglų laivus Atlanto Vandenyne, 29,950 tonų, o vokiečių orlaiviai sunaikino vieną stambų priešo laivą, 12,000 tonų. Šis laivas buvo konvojuj lydimam anglų karinių laivų.

Didžiosios vokiečių kanuolės iš Francijos sekmingai bombardavo karinius punktus Doveryj, Anglijoj.

Šaukia Iššluot Anglus Iš Washingtono

Chicago. — Prieš-kariniai pikietininkai čia demonstravo prieš atvažiavusį Anglijos ambasadorių lordą Halifaxą. Demonstrantai nešė iškabas su obalsiais prieš Amerikos kišimąsi į karą ir su šūkiu: "Iššluot anglus iš Washingtono!"

Halifax kalbėjo Commercial Kliubė ir tvirtino, kad su tinkama Amerikos pagalba anglai laimėsią karą.

SUEZO KANALAS BOMBARDUOTAS PER 2 VAL.

Cairo, Egiptas. — Anglai praneša, kad vokiečių orlaiviai per dvi valandas bombardavo anglų Suezo kanalą Egipte ir padarė nuostolių gelžkelio įrengimams pagal tą kanalą.

Anglų orlaiviai smarkiai atakavo vokiečių-italų karinius punktus Bengazį, Berką, Beniną, ir Derną, Libijoj.

ANGLAI BOMBARDAVO IRAQO SOSTINĘ

Roma, geg. 9.—Anglų orlaiviai per pusantros valandos bombardavo "nekarinį" Bagdad miestą, Iraqo sostinę; kelis žmones užmušė ir kelis sužeidė.

Iraqo valdžia užprotestavo Anglijai prieš bombardavimą to "atviro miesto."

ITALAI DEMONSTRAVO PRIEŠ NAZIUS

Washington. — Čia gauta pranešimas, kad italų studentai Romoje demonstravo prieš nazius dėl duonos stokos.

Japonai Jau Nesitiki Užkariaut Visą Chiniją

Tokio, geg. 9.—Japonijos laikraščiai sako, jog net karščiausi jos karininkai jau nesvajoja sukriušinti Chiniją. Japonų spauda dabar perša plėtot pramonę ir prekybą tose Chinijos dalyse, kurias jie yra užėmę; tikisi ilgainiui susitaikyti ir su neužkariauta Chinija.

Dar 58 Pagalbiniai Laivai Amerikos Karo Laivynui

Washington. — Kongreso komisija laivyno reikalais užgyrė sumanymą paskirt 350 milionų dolerių, už kuriuos Amerikos karo laivynas galėtų įsigyti dar 58 pagalbinius laivus.

Roma. — 14 italų tapo nuteisti po 9 mėnesius kalėt už klausymąsi Anglijos radio pranešimų.

Išmislai apie Sovietų Mobilizaciją Prieš Vokietiją

Maskva. — Valdiška Sovietų žinių agentūra Tass užginčija gandus, kuriuos paskleidė Japonijos ir Amerikos spauda,—būk Sovietai traukią iš Sibiro dideles savo armijas į pasienį su Vokietija, būk jie perkelią submarinus ir naikintuvus iš Baltijos Jūros į Kaspijos ir Juodąsias Jūras.

Sovietai sako, kad tokie pranašavimai yra tik "vaisius ligotos vaidentuvės ir grynas išmislas, kuriame nėra tiesos nei per nago juodimą."

Vokiečiai iš Oro Padarę Daug Nuostolių Anglijos Miestam

Berlin, geg. 9.—Vokiečiai praneša:

Vokiečių orlaiviai dideliais būriais sunaikino daug prieplaukų įrengimų Liverpoolyj ir Hulle, Anglijoj; taip pat sekmingai bombardavo anglų miestus Bristolį, Plymouthą, Manchesterį, Hartlepoolį, Middlesborough ir kitus.

Vokiečių lakūnai nušovė septynis priešo orlaivius Anglijoj, o savo neprarado nei vieno.

Sako, kad Anglai Silpnai Bombardavę Vokietiją

Keletas anglų orlaivių mėtė bombas į Bremeną, apardė kiek gyvenamų namų ir užmušė bei sužeidė šiek tiek nekariškių žmonių. Čia priešlėktuvinės vokiečių kanuolės nukirto žemyn tris anglų orlaivius.

Viso per dieną naktį vokiečiai sunaikino 15 priešo orlaivių.

PRAŠO DARBO MINISTERĘ LAUKAN

Washington. — Senatorius H. F. Byrd reikalauja, kad darbo ministerė Frances Perkins pasitrauktų iš vietos kaipo "visai netinkama tam darbui."

ROOSEVELTO MINISTERIS LEMIA, KAD AMERIKA "TURĖS KARIAUT"

Charlotte, N. Carolina. — Kelių valstijų farmerių suvažiavime, Ch. R. Wickard, Amerikos žemdirbystės ministeris, pareiškė:

"Atvirai sakau, aš nematau jokios tikros vilties, kaip Jungtinės Valstijos galėtų išsilaikyti be gilaus įsikišimo į dabartinį pasaulinį karą."

Jis šaukė dėt visas pastangas, kad (Amerikos karo laivais) apsaugot prekinius laivus, vežančius Anglijai ginklus, amuniciją ir maistą iš Jungtinių Valstijų. Sako, jog Amerika tuomi rizikuotų susikirst su Hitleriu, bet "mes negalime visą laiką sėdėti ant tvoros." Nes, girdi, kitaip vokiečiai sumuštų Angliją ir paskui galėtų užpulti Ameriką.

Ministeris Wickard gąsdino farmerius, kad jeigu vokiečiai laimėtų karą, tai, esą, suardytų biznį Amerikos farmų produktų išvežimų į Pietų Ameriką ir kitus kraštus.

Anglų Orlaiviai Sekmingai Ardę Bremeną, Hamburgą ir kt.

London, geg. 9.—Anglai teigia:

Anglų orlaiviai daugmeniškai bombardavo Vokietijos uostus Bremeną ir Hamburgą; atakavo vokiečių submarinų stovyklą St., Nazaire ir Brest prieplauką, Francijoj; mėtė bombas į Vokiečių žibalo dirbyklas prie Loire upės žiočių ir taipgi sekmingai ardė bei degino vokiečių prieplaukas Bergene, Norvegijoj.

Padėtis Iraqe Liekasi Vis Ta Pati

Cairo, Egiptas, geg. 9.—Anglai praneša:

Anglų kariuomenė paėmė kai kurias aukštumas ties Habbanija, anglų orlaivių stovykla, bet jinai vis dar apsupta iraqiečių. Anglai užėmė kelis namus Basroj, Iraqo prieplaukos mieste. Bet bendrai padėtis Iraqo fronte nepasikeitė.

Iraqo Valdovas Rašid Gailani Nepabėgo

London. — Buvo gandai, bet nėra patvirtinimo, kad pabėgęs Iraq ministeris pirmininkas Rašid Beg Gailani iš savo sostinės Bagdad.

Berlin, geg. 9.—Vokiečiai užginčija, kad Iraqo valdovas Gailani pabėgęs. Sako, jis tik išvyko į karo frontą prieš anglus. Iraqiečiai niekur nedemonstravo prieš Gailanio valdžią, kaip kad anglai buvo paskelbę.

ORAS. — Šį šeštadienį veikiausia bus giedra.

Fordo Darbininkai Pasirinks Tinkamą Uniją

Neabejojama, kad Didžioji Dauguma 80,643 Fordo Darbininkų Balsuos už CIO Jungtinę Automobilių Darbo Uniją

Detroit, Mich. — Valdiška Šalies Darbo Santikių Komisija paskyrė geg. 21 d. balsuot darbininkams Fordo River Rouge ir Lincoln automobilių fabrikų, kad jie galėtų pasirinkt, kurios unijos jie nori kaip savo atstovės, ar CIO Jungtinės Automobilių Darb. Unijos, ar Darbo Federacijos Unijos, ar nepageidauja visai jokios unijos.

Turi teisę dalyvauti balsavimuose 80,643 darbininkai dirbantieji tuose Fordo fabrikuose.

Jungtinės Auto. Darbininkų Unijos vadai pilnai įsitikinę, jog didžioji dauguma Fordo darbininkų pasirinks CIO uniją. Už ją darbininkai yra jau pasisakę streikuose ir masiniuose susirinkimuose. Varžytinės su Federacine unija galėsiančios būti tiktai tarp 271-no modelių darbininko.

Francūzai Padėsią Vokiečiam Taisytis Tankus, Submarinus

London, geg. 9.—Anglų spauda teigia, kad Vichy Francijos valdžia leis savo krašte taisytis vokiečių tankam ir submarinam; už tai Vokietija palengvins paliaubų sąlygas Francijai.

Vokiečių tankams reikia storesnių šarvų. Nes karas Graikijoj parodė, kad naujos anglų tankų kanuolės peršauna ligšiolinius nazių tankų šarvus.

Iraq Atmetė Naują Siūlymą Taikos su Anglais

Roma. — Iraqo valdžia atmetė Egipto pasiūlymą taikytis su Anglija; sako, kariausime, iki anglai bus visiškai išmušti iš mūsų krašto.

ŠIMTAI ANGLŲ ORLAIVIŲ PLEŠKINO VOKIETIJĄ

London, geg. 9.—300 iki 400 Anglijos orlaivių kriušinančiai bombardavo vokiečių prieplaukas ir fabrikus šiaurinėj ir vakarinėj Vokietijoj.

Amerikos Valdžia Atmeta Nazių Protestą dėl Laivų

Washington, geg. 9.—Amerikos valdžia atmeta naują vokiečių protestą prieš užgrobimą jų laivų stovinčių amerikinėse prieplaukose. Vokietija sako, tas užgrobimas laužo tarptautinius įstatymus ir prekybos sutartį tarp Amerikos ir vokiečių.

ITALAI ETHIOPIJOJ NEBUS GREIT GALUTINAI SUMUŠTI

Cairo, geg. 9.—Anglai praneša, kad jie nušovė kelis vokiečių orlaivius į šiaurius nuo Addis Ababos, Ethiopijos sostinės. Jie įspėja nesitikėt, kad anglai greitu laiku galutinai sumuš italus tame krašte.

Anglai Sako, Nazių Orlaiviai Baisiai Naikino Angliją

London, geg. 9.—Anglai praneša:

Vokiečių orlaiviai bangų bangomis baisiai bombardavo Liverpoolį, jau aštuntą naktį paeiliui. Jie šimtais atakavo ir įvairius kitus miestus beveik visoj Anglijoj; padarė didelių nuostolių ir, manoma, užmušė bei sužeidė daug nekariškių anglų. Šį kartą vokiečiai bombardavo ir Londoną, nors neskaudžiai.

Nušauta 48 Vokiečių Orlaiviai per 3 Dienas

London, geg. 9.—Šiandien anglai nukirto žemyn 11 vokiečių orlaivių Anglijoj; o vakar ir užvakar sunaikino 37 priešo orlaivius. Viso šį mėnesį anglai nušovė žemyn jau 117 vokiečių orlaivių su 400 lakūnų.

Ragina Pavaryt Prezidentą Rooseveltą

Chicago. — Buvęs Wisconsino valstijos gubernatorius LaFollette, kalbėdamas mitinge prieš karą, šaukė amerikiečius daugmeniškai reikalaut, kad prez. Roosevelt as pasitrauktų iš vietos. Mitingas buvo suruoštas komiteto, vadinamo Amerika Pirmoje Vietoje. Kalbėtojas smerkė Rooseveltą už jo padarytus ir daromus žingsnius, brukančius Jungtines Valstijas į karą.

Nazių Veiksmai Prieš Anglus Tobruke, Solume

Vokiečių Pranešimas:

Berlin. — Vokiečiai kanuolėmis išvaikė stiprias anglų jėgas arti Tobruko, Libijoj. Vokiečių kariuomenė toliau pavijo anglus atgal Solum srityje Egipte.

Vokiečių orlaiviai sunaikino svarbius anglų sandėlius arti Tobruko ir sunkiai sužeidė du prekinius-kareivinius anglų laivus to miesto prieplaukoj.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED By
The Laisve, Inc.
Every day except Sunday
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. Stagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gasiunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$6.00
Canada and Brazil, six months	$3.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Motinos Diena

Rytoj, gegužės 11 d., įvyks Motinos Diena. Ji yra skelbiama tam, kad pagerbti Motiną. Bet visuomenėje, kurioje viešpatauja išnaudojimo sistema, kaip bendrai darbo žmogus, taip ir darbininkė motina, yra užuiti, yra traktuojami ne kaip žmonės, o kaip robotai, kurių darbu išnaudotojų klasė galėtų įsigyti daugiau turtų. Tik socijalistinėje visuomenėje, kur nėra žmogaus žmogumi išnaudojimo, žmogus yra didžiai įvertinamas ir juo labiau yra įvertinama motina—žmonijos gimdytoja.

Rytoj, Motinos Dieną, bus apie ją daug rašyta, daug kalbėta; daug saldžių (bet veidmainingų) žodžių paskleista apie motiną. Bet kaip gi iš tikrųjų motina bus traktuojama?

Visomis pusėmis bus būbnijama apie karą, apie įtraukimą Jungtinių Valstijų **oficialiai** į imperialistinę skerdynę, besitęsiančią jau arti dvejus metus. Kitais žodžiais, greta saldliežuviavimo apie motiną, bus ruošiami planai, kaip pasiųsti Amerikos jaunimas į kitus kraštus žūti ne už jo paties reikalus, kaip daugiau palikti motinų be savo sūnų, verkiančių, vaitojančių...

Tie, kurie iš tikrųjų rūpinasi pagerbti darbininkę motiną, kurie nori, kad jai nereikėtų tiek daug ašarų išlieti, kurie nori pagerbti motiną, privalo kovoti už taiką.

Tik tokiu būdu bus gražiausiai ir tinkamiausiai motina pagerbta.

Taikos ir Socializmo Vykintojas --Valstybės Galva

Sovietų Sąjungos Aukščiausio Sovieto Prezidiumas išrinko Juozą V. Staliną Komisarų Pirmininku. Tai reiškia, kad kada Sovietų Sąjungos pasieniais pasaulinis imperialistinis karas siaučia, tai prie valstybės vairo pastatytas žmogus, kuris yra atsidavęs socialistinei kūrybai Sovietų šalyje ir taikos reikalams. Stalinas—labiausiai gerbiamas ir mylimas žmogus darbo liaudies. Per metų metus jis nurodinėjo, kad kapitalistinis pasaulis eina į baisią karo katastrofą. Jis darė viską, kad Sovietų Sąjungą padarius galingą ir neįveikiamą.

Ir dabar, kada Antras Pasaulinis Imperialistinis karas dar daugiau plečiasi, kada Jungt. Valstijų kapitalistai ir Roosevelto valdžia per gvoltą veržiasi į karą, karo liepsna dar daugiau siaus Sovietų Sąjungos pasieniais, ta liaudis pastatė Staliną prie valstybės vairo. Sovietų Sąjungos liaudis pasitiki jam ir jaučia, kad valstybės laivas buvo ir bus vedamas teisingu keliu. Sovietų Sąjunga dar daugiau užtikrina savo taikos gyvenimą, statymą socializmo ir pasirengia pastoti kelią bent kokioms užsienio imperialistų karo provokacijoms.

Stalinas nuo 17-kos metų atsidavęs dirba darbo žmonijos gerovei. Jis kovėsi prieš žiaurią carizmo reakciją. Jis buvo areštuojamas, kaltinamas ir tremiamas. Jis drąsiai ir pasišventusiai dalyvavo revoliucijos ugnyje. Jis buvo vadu komitete, kuris paruošė proletarinę revoliuciją Rusijoj. Jis pasirodė geniališku strategu ir karo vadu pilietių karo metu, kada kiekviename karo fronte Stalino planai suteikė Raudonajai Armijai pergalę. Jis išvystė Penkių Metų Planą veiklą ir jam vadovaujant Sovietų Sąjunga tapo galinga, kultūriška, industrinė, kolektyviška šalis. Jam vadovaujant partija nugalėjo visokius liaudies priešus. Ir dabar liaudis, šioj pavojingoj valandoj, jį pastatė priešakyje savo valdžios, nes jis yra taikos, laisvės ir socializmo budavojimo vadas.

19 Metų "Freiheitui", 60 Metų I. Amteriui

Šiomis dienomis sukako 19-ka metų žydų liaudies dienraščiui "Freiheitui" (Laisvei). Per tuos devynioliką metų šis dienraštis nepaprastai energingai ir drąsiai gynė darbo žmonių reikalus ir kovojo ypačiai žydų tarpe su darbininkų reikalų išdavikais, tokiais, kokie yra susispietę "Fordwardo" pastogėje ir kitais.

Kaipo to pasekmė, stambioji buržuazija ir socijalistiniai lyderiai dėjo ir deda didžiausių pastangų šį laikraštį suboikotuoti. Tik dėka tūkstančių darbininkų didelėms pastangoms ir pasišventimui "Freiheit" tegalėjo pasekmingai išgyvuoti 19-ką metų. Darbininkų masės palaikys "Freiheit" ir toliau, nes be jo jos pasiliktų kaip be kelrodžio, be vadovo.

"Freiheito" 19-kos metų sukaktuvėms atžymėti yra ruošiamas milžiniškas koncertas, kurio pelnas eis dienraščiui stiprinti. Koncertas įvyks šeštadienį, gegužės 10 d. didžiajame Madison Sq. Gardene, New Yorke.

Be to, kad ten bus atžymėta "Freiheito" sukaktuvės, tame pačiame didžiuliame darbo žmonių susiėjime bus atžymėta Israelio Amterio 60 metų amžiaus sukaktis. Amteris—žinomas ne tik New Yorko darbininkams, bet ir visos šalies darbo žmonėms. Tai žmogus, kuris visą savo gyvenimą paaukojo darbininkų judėjimui, kuris dėl to buvo kalintas ir persekiotas valdančiosios klasės.

Nėra abejojimo, kad šį milžinišką koncertą New Yorko darbo žmonės—visų tautų darbo žmonės — padarys pasekmingu.

Kad Vagia, tai Vagia!

"Naujienose" (iš geg. 1 d.) skaitome korespondenciją iš Pittsburgho apie ten įvykusias prakalbas, kuriose kalbėję dr. Račkus, P. Vileišis (abudu atnešę kudašius iš Lietuvos). Per prakalbas buvo renkamos aukos. Dėl to "N." korespondentas sako:

"Viskas tvarkoje. Tačiau netvarka pasireiškė su aukomis. Pasirodė, jog tų aukų vaizbos butas nesunaudojo tam, kam jos buvo skiriamos. Blogiausias dalykas yra tas, kad išlaidos pasidarė labai didelės: iš $70 beliko vos $18...

"Kokios tos išlaidos buvo, tai ne mano reikalas jas nagrinėti. Bet kad nieko nepadaryta nė su likučiais, tai jau didelis apsileidimas. Tai duoda medžiagos visokiems gandams ir visokioms kalboms."

Surinkta $70. "Padengus išlaidas", pasiliko tik $18. Paskui ir tie $18 žuvo "be žinios."

Ar reikia skaitytojui aiškinti, kur jie "žuvo"? Fašistų (ir, be abejo, menševikų) kišeniuose. Aukos buvo renkamos "Lietuvai gelbėti," o jas pasiėmė fašistai-menševikai ir gal kunigai—savo pilvų gelbėtojai. Ar gi ne gražu? Tiesa, jei Pittsburgho menševikai ir fašistai nebūtų tų pinigų sumaumoję, tai jie gal būtų buvę pasiųsti Berlyne gyvenantiems fašistams - žvalgybininkams. Lietuva, kuriai buvo aukos renkamos, ar šiaip ar taip nebūtų jų gavusi.

Tas, kas atsitiko Pittsburghe, kartojasi ir kitose kolonijose. Aukos kaulinamos "Lietuvai gelbėti," tamsūs žmoneliai patiki kaulintojams, duoda po centą ir po dolerį. Paskui, žiūrėk, spaudoje matai surinktų aukų pajieškojimus...

Mūsų patarimas kiekvienam doram lietuviui: nei cento fašistų, socijalistų, klerikalų aukų kaulintojams!

Jų Troškimai vis dar Sapnuojasi

Imperialistai trokšta karo tarpe Sovietų Sąjungos, Vokietijos, Italijos ir Japonijos. "Demokratai" kurstė fašistus prieš Sovietus. Bet tas jų planas neišdegė. Vienok, jie nenori atsisakyti nuo tos minties. Anglija prakiša mūšį po mūšio, kampaniją po kampanijos, o jos premjeras Churchill kiekvienu kartu save ramina, kad Hitleris puls "Ukrainą, Kaukazą". Įvairūs buržuaziniai apžvalgininkai, B. Valery, Tolischus, Baldwin ir kiti, daro panašias išvadas.

Pamatė SSSR Pirmos Gegužės obalsiuose pareiškimą: "Tegul Gyvuoja užsienio taikos politika. Drutinkime Raudonąją Armiją!" Išgirdo maršalo Timošenkos pareiškimą: "Neužmirškime kapitalistinį apsupimą, laikykime paraką sausą ir Raudonąją Armiją paruoštą, kad atremti bent kokį kapitalistų pasikėsinimą, būkime prisirengę!" Ir šaukia, kad Sovietai bijo karo.

Sovietų Sąjunga vedė ir veda taikos politiką, kad gėruoju su visais kaimynais

Jau ant Slenksčio Baisios Skerdynės

Gegužės 4 dieną Jungtinių Valstijų karo sekretorius, pasenęs advokatas Henry L. Stimson pasakė prakalbą, kuri garsiai nuskambėjo po visus pasaulio kampus ir kuri giliai supurtė kiekvieną Amerikos žmogų. Stimson šaltai ir atvirai pareiškė, kad mūsų valdžia turi tuojau panaudoti karo laivyną apsaugojimui Amerikos laivų, gabenančių karo pabūklus Anglijai. Visi suprato, kad Stimson kalbėjo ne tik už save. Jis išreiškė prezidento Roosevelto mintis ir politiką. Stimsono prakalba buvo Roosevelto diktuota. Lai niekas neapgaudinėja savęs ir nemano kitaip.

Bet panaudojimas karinio laivyno lydėjimui amunicijos Anglijon, tai yra, panaudojimas "konvojaus", reiškia **karą.** Ir šiuo klausimu lai niekas savęs neapgaudinėja ir nemano kitaip. Tą pripažino pats Rooseveltas, kuomet jis dar tebeslėpė savo tikruosius tikslus. Šių metų balandžio 5 dieną Rooseveltas pareiškė:

"Konvojus reiškia šaudymąsi, o šaudymasis reiškia karą."

Rooseveltas tada Amerikos žmonėms pasakojo, kad jis prieš vartojimą karo laivyno gabenimui karo ginklų Anglijai.

Labai ilgą laiką prezidentas Rooseveltas prisiegavo Amerikos žmonėms, kad jis nenori karo, kad jis gelbės šį kraštą nuo europinės skerdynės. Štai keletas jo viešų pareiškimų:

1939 metų sausio 3 dieną prezidentas Rooseveltas išsireiškė:

"Aš suprantu jausmą tų, kurie persergsti mūsų šalį, kad niekados nebesutiks siųsti Amerikos jaunimą kariauti ant Europos žemės."

1940 metų rugsėjo 11, pradžioje rinkimų kampanijos, Rooseveltas kalbėjo:

"Aš turiu vieną aukščiausį pasiryžimą daryti viską, ką aš galiu, kad neprileisti karo prie šalies krantų niekados."

1940 metų spalio mėnesio 23 dieną, pasigavimui piliečių balsų, kalbėdamas Philadelphijoj, Rooseveltas sakė:

"Kiekvienam vyrui, kiekvienai moteriai ir kiekvienam kūdikiui mūsų šalyje aš sakau: jūsų prezidentas, jūsų valstybės sekretorius eina taikon vedančių kelių... Mes ginkluojamės ne tuo tikslu, kad dalyvauti konfliktuose ar kištis į svetimus ginčus. Aš dar kartą sakau, kad remiuosi mūsų partijos platforma: mes nedalyvausime svetimuose karuose ir nesiųsime savo armijos, laivyno ar orlaivyno kovoti svetimose žemėse, išėmus tik Amerikas ir tai tik tuomet, jeigu mus užatakuos.

"Už taiką aš darbavausi iki šiol ir už taiką aš darbuosiuosi visą savo gyvenimą."

Tai buvo Roosevelto pažadas ir pareiškimas Amerikos žmonėms, užtikrinimas jiems, kad jie bus laimingi, jeigu jie išrinks jį prezidentu trečiam terminui, kad jis yra taikos apaštalas.

Eikime toliau ir pasiskaitykime daugiau Roosevelto pažadėjimų taikos Amerikai. 1940 metų spalio 28 dieną New Yorke kalbėdamas Rooseveltas sakė:

"1935 metais, akivaizdoje augančių pavojų ištisai pasaulį, jūsų valdžia pasiėmė ant savęs pareigą prašalinti tuos keblumus, kurie praeityje vedė prie karo. Mes labai aiškiai parodėme, kad po Amerikos vėliava plaukiojanti laivai negali gabenti amunicijos kariaujantiems; jie turi laikytis nuošaliai karo zonų."

Betgi dabar, prieš kelias dienas, prezidentas Rooseveltas pareiškė, kad dviejų milijonų tonų įtalpos laivai bus pavesta Anglijai gabenimui amunicijos.

1940 metų spalio 30 dieną, kalbėdamas Bostone, Rooseveltas pareiškė:

"Kalbėdamas į jus, tėvai ir motinos, aš duodu jums dar vieną užtikrinimą. Aš jau tą sakiau pirmiau ir dabar vėl pakartoju. Jūsų sūnūs nebus siunčiami į svetimus karus.

"Jie bus išlavinti sudarymui tokios galingos jėgos, jog pats tokios jėgos gyvavimas sulaikys karo pavojų nuošaliai mūsų pakraščių. Taip, mūsų apsiginklavimo tikslas yra apsigynimas."

O tų pačių metų lapkričio 1 dieną, kalbėdamas Brooklyne, tas pats Rooseveltas sakė:

"Aš kovoju už tai, kad ši šalis būtų turtinga ir gyventų taikoje. Aš kovoju už tai, kad apsaugoti mūsų žmones nuo svetimų karų..."

To paties mėnesio 2 dieną, pačioje pabaigoje rinkimų kampanijos, kalbėdamas Clevelande, Rooseveltas sakė:

"Mes žiūrime į senąjį Europos pasaulį. Tai negražus pasaulis, apnuodytas neapykanta, godumu ir baime. Mes matome, kokia turėjo būti neišvengiama pasėka to apnuodijimo—buvo karas.

"Ir mes pasižiūrime į tą šalį, kurioje mes gyvename... šalį, pastatytą gentkarčių taikių, draugiškų vyrų ir moterų, kurie savo širdyje turėjo tikėjimą—tikėjimą, kad gražų gyvenimą gali pasiekti tie, kurie už jį darbuojasi.

"Mes žinome, kad mes esame pasiryžę ginti savo šalį ir kartu su savo kaimynais apginti šitą sauszemį. Mes esame stiprūs apsigynime...

"Mūsų užsieninės politikos pirmasis tikslas yra išsaugojimas mūsų šalies nuo karo."

Bet dabar, kaip matėme, prezidentas Rooseveltas visai kitą giesmę gieda. Dabar ir jis ir visa jo valdžios mašinerija užsukta traukimui Jungtinių Valstijų į imperialistinę skerdynę. O kaip tada nebuvo, taip dabar nėra pavojaus, kad kas nors iš Europos atvažiuotų Amerikon ir užpultų Jungt. Valstijas. Pučiamas pavojus yra tiktai piktas blofas apgavimui Amerikos žmonių.

Aišku, kaip diena, kad agitacija už ėjimą karan, ruošimasis įsitraukimui į karą turi imperialistinius tikslus: užgrobimą Amerikos kapitalui naujų teritorijų ir rinkų. Mūsų šalies kapitalistai negali stovėti nuošaliai, kai Europoje dvi imperialistinės grupės veda mirtiną kovą už naują pasaulio perdalinimą.

Visos šnektos apie demokratijos gelbėjimą yra senas blofas, kuris apgavo Amerikos žmones 1917 metais. Ar Anglija ne monarchiška? Nuo kada gi monarchija pasidarė suderinama su demokratija?

Ar Jugoslavija, Graikija, Bulgarija ir Rumunija buvo demokratijos? Ne, nebuvo.

O mums lietuviams ryškiausį pavyzdį šiomis dienomis davė prezidentas, priimdamas ir pagerbdamas didžiausį lietuvių tautos, Lietuvos žmonių neprietelių, kraugeringą diktatorių Antaną Smetoną. Aukšti valdininkai su šiuo budeliu sveikinasi ir vadina "Lietuvos prezidentu," nors jis jokios Lietuvos neatstovauja, jokiu lietuvių prezidentu jis nėra. Ir jeigu mūsų valdžia turėtų galią, veikiausia užkartų Smetoną atgal ant Lietuvos liaudies sprando.

Šis vienas faktas turi kiekvieną įtikinti, jog mūsų valdonams visai nerūpi jokia demokratija nei Vokietijoj, nei Lietuvoje, nei Anglijoje.

A. B.

Naujasis Sov. Sąjungos automobiliam kelias, Jis prasideda Stalinabade ir eina iki Khorogo, Afganistano pasieniu. Kelias ilgumo turi 500 mylių. Vietomis jis eina per aukštus kalnynus, siekiančius debesius.

Kaip Vokietija Pasikinkė Sau Lenkiją

Po to, kaip Vokietijos armija okupavo Lenkiją, tai buvusios pirm 1914-1918 metų karo Vokietijos teritorijos, ir vėliau sudariusios dalį Lenkijos, vėl buvo prie Vokietijos prijungtos. Gi Lenkijos plotai pavadinti *"General-Gubernija."*

"Pravda" surinko davinius iš vokiškų laikraščių apie dabartinę Lenkijos padėtį po Vokietija, kurie parodo, kaip vokiečiai fašistai pasikinkė savo naudai Lenkiją. Mes svarbesnius iš jų paduodame savo špaltose.

Vokietijos fašistai Lenkiją neskaito dar savo gubernija, bet, kaipo provinciją priklausančia Vokietijai. Pagal vokiečių fašistų planą Lenkija — "General Gubernija" turi tapti vieta lenkams ir žydams, o vokiečiai iš ten turės būti iškraustyti, nes jiems peržema ten gyventi.

Plotis ir Gyventojai

Lenkija skaitoma tarpe upių Vislos, Bugo-Sano ir Karpatų kalnų. Ji užima apie 100,000 ketvirtainiškų kilometrų. Ten gyvena tarpe 12 ir 14 milionų žmonių, jų tarpe 2 milionai žydų ir 800,000 ukrainiečių. Ant kiekvieno ketvirtainio kilometro yra nuo 130 iki 140 žmonių; gyventojų 75 nuošimtį sudaro valstiečiai. Iš industrinių turtų yra žibalo ir anglies bei geležies rūdos. Valstiečiai turi po mažą žemės kiekį. Krakovos srityj per 85% valstiečių turi mažiau, kaip po 5 hektarus. Varšava iš priežasties karo pabėgėlių išaugo į 2,200,000 gyventojų miestą.

Žemdirbystė Atsilikus

General-Gubernijoj yra derlingų laukų ir jie gali suteikti daug žemės produktų. Bet jų apdirbimas ant 100 metų buvo atsilikęs palyginus su Sovietų arba net Vokietijoj žemės apdirbimu. Krakovos srityj per 63% valstiečių neturi savo arklių; o apie 30% neturi kiaulių. Vokietijos žemės apdirbimo komisija konfiskavo visus žemės plotus, kurie turi nemažiau 100 hektarų, tokių ūkių buvo apie 2,700. Paėmė į savo rankas visus pirmiau buvusius valdžios žemės ūkius ir atėmė nuo žydų žemes. Ten įvedė naujovišką žemės apdirbimą. Vokiečiai, kad gauti Lenkijoj duonos, tai prisiuntė į Lenkiją savo žemės specialistus ir tvarkytojus, kurie įsako valstiečiams kaip žemę dirbti ir įveda techniškas mašinas. Iš Vokietijos atgabena plūgus, sėklas, geresnės veislės galvijus ir žemės trąšas. Šakniavaisiai pirmiau Lenkijoj sudarė tik 8% apdirbamos žemės, o dabar stengiasi pakelti iki 33%. Praplėtus šakniavaisių auginimą, bus praplėsta ir kiaulių auginimas. Plečia ir tabako laukus. Vokietija stengiasi paversti Lenkiją į savo javų, vaisių ir mėsos sandėlį.

Industrijos Reikalai

Atliekamą darbo jėgą išveža į Vokietiją, nes karo sąlygose darbo jėga reikalinga. Tuo pat kartu ir Lenkijoj atsteigdinėja industriją, kad ji dirbtų karui. Varšava buvo svarbus Lenkijos pramonės miestas. Karo fabrikai, buvę išbudavoti Vokietijos

(Tąsa ant 4 puslapio)

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Gerbiama "L." Redakcija: Gavau laišką iš Lietuvos nuo savo brolio. Rašo, kad dabar gerai gyventi po naują valdžia. Darbininkas uždirba 15 rublių į vieną dieną. Daug iš Vokietijos per rubežių į Lietuvą eina dirbti. Mat, geriau prie Sovietų, negu po Smetonos, kuris darbininkus labai spausdavo.

O dabar noriu paklausti: Ar dabar galima Lietuvon pasiųsti pinigų, ir jeigu galima, tai per kur?

J. Bulotas.

Atsakymas

Pastaruoju laiku Amerikos valdžia išleido naują patvarkymą dėl siuntimo pinigų į užsienį. Kas nori siųsti Lietuvon ar kur kitur pinigus, tai pirmiausia turi gauti leidimą Federal Reserve Banke (Maiden Lane and Nassau St., New York City) ir tik su leidimu nuėjus į paštą priims pinigus dėl pasiuntimo Europon.

LITERATŪRA ir MENAS

"Laisvei"

Per taip ilgą metų eilę,
Teikiai mūsų dvasiai peną.
Teikiai viltį, teikiai dailę,
Teikiai darbo žmonėms meną.

Tu esi tas žibintuvas,
Kuris taką mūs nušviečia.
Nuo tamsybės apgintuvas:
Skaudžiai priešus jis paliečia.

Esi mums kaip brangus svečias,
Aplankai mus kožną dieną.
Lai idėjos tavo plečias,
Tegul ardo skriaudų sieną.

Tegul lietuvį pasiekia
Visur, kur tik jisai būva.
Pletkus, melą tegul pliekia,
Tegul liaudies priešai žūva.

Tiesos ieškančių—švietėja,
Pažiba mūsų kelionėj,
Nuoširdinga patarėja
Mūs džiaugsme ir mūs dejonėj.

Naguotis.

Muzika Turi Kuo Plačiausiai Paplisti Liaudyje

Tarybų Lietuvoje, palyginti, greitai pagyvėjo visas muzikos gyvenimas bei visuomenės susidomėjimas muzika. Dabar teatre, ypač į operas, jau sunku gauti bilietą. Žymiai padidėjo ir simfoninių koncertų skaičius, nes jau turime atskirą Filharmonijos orkestrą. Anksčiau mūsų retiems simfoniniam koncertams solistai būdavo kviečiami iš užsienio, o dabar tarybų valdžios dėka tokiuose koncertuose pasirodo visos vietinės jėgos. Dėl to muzikų bedarbių, kurių anksčiau buvo daug, dabar nėra. O juk dar organizuojama operetė, steigiamos naujos muzikos mokyklos, konservatorija Vilniuje, muzikos kursai ir tt. Vadinasi, rūpinamasi ir muzikų paruošimu ateičiai. Trumpai tariant, dabar turi darbo kiekvienas muzikas, kuris tik sugeba dirbti. Net, pagaliau, trūksta jau žmonių. Tai didelis tarybinės santvarkos nuopelnas. Ir visos tos įstaigos, kurias socialistinė vyriausybė įsteigė, pasirodo yra labai reikalingos. Matant muzikos srityje tokį pagyvėjimą, prisimeni koks buvo apmiręs muzikos gyvenimas anksčiau laikais!

Dekadai ruoštis yra sudarytas specialus komitetas. Man atrodo, kad kol kas dar lyg ir per lėtai ruošiamės tam svarbiam reikalui. Tiesa, laiko ligi dekados yra užtektinai, bet tempas, kuriuo mes einame, yra dar tiek lėtas, jog gali būti laiko ir permaža. Gal būt, ir daug daroma, bet kad man taip atrodo, tai gal aš nežinau, kas daroma. Teatre, tiesa, intensyviai dirbama su St. Šimkaus opera "Kaimas prie dvaro." Karnavičius dekadai pertaiso Petrausko operą "Eglę." Račiūnas yra pasiūlęs savo operą "Gintaro krantas." Pasiūliau ir aš savo neseniai užbaigtą operą, kurios siužetas imtas iš XII amžiaus žemaičių gyvenimo. Kuriai iš tų operų teks laimė būti pastatytai dekadoje, parodys ateitis.

Ryšium su dekada turėjo būti suorganizuotas choras ir liaudies ansamblis iš dainininkų ir instrumentalistų. Instrumentalinė dalis pavesta suorganizuoti drg. Švėdui. Aišku, kad čia yra daug darbo, nes tai visiškai nauja sritis, bet reikia tikėtis, kad rūpestingo ir talentingo muziko Švedo rankose ši sritis bus gerai paruošta. Mums svarbu šį liaudies instrumentalistų ansamblį taip suorganizuoti, kad tokia muzika kuo plačiausiai paplistų liaudyje.

Didelis trūkumas Lietuvoje jaučiamas pučiamųjų instrumentų srityje. Konservatorija kol kas per mažai išleidžia instrumentalistų. Reikia pasirūpinti kokiu nors būdu pagyvinti jų paruošimą. Man rodos, kad būtų tikslu prie kurio nors orkestro (Filharmonijos ar kurio geresnio dūdų orkestro) įsteigti auklėjamąją instituciją, kur būtų su visu išlaikymu priimami mokiniai, galintieji šiai specialybei atsiduoti. Pas mus orkestrantų reikalingumas ne tik nemažas, bet nuolat didės, nes didesniuose miestuose prie visuomeninių organizacijų vis tiek reikės pučiamųjų instrumentų orkestrų. Miestuose su muzikos mokyklomis, kuriose dėstomas dainavimas ir styginiai instrumentai, galėtų būti iš vietinių jėgų suorganizuoti didesni ansambliai koncertams ir net operos vaidinimams. Neužmirškim, kad senųjų muzikų karta jau nyksta ir todėl reikia stropiai ruošti naujus muzikus.

Juozas Tallat-Kelpša,
Kauno Valstybės Operos dirigentas.

Visokių tautų "nepageidaujamieji" Vichy (Francijos) valdžiai suvaryti į Le Vernot koncentracijos stovyklą ir priversti ten dirbti.

"MANO GYVENIMAS"

Isadoros Duncan Atsiminimai

1932 metais Kaune išėjo iš spaudos lietuvių kalba Isadoros Duncan atsiminimai, vardu "Mano Gyvenimas," dviejose dalyse, sudarant 338 puslapių knygą.

Isadora Duncan buvo amerikietė šokėja, šokio mene iškilusi į patį poaukštį. Ji šoko ir mokė šokti šokėjų grupes, ji kėlimui šokio meno pašventė visą savo gyvenimą. O jos gyvenimas, kaip ji pati sakosi, buvo įdomesnis negu kuris nors romanas, labiau jaudinantis, negu daugumas kino dramų, pilnas įdomių nuotykių. Ir tai, ką ji sako knygos įvade, pasitvirtina pačioje knygoje.

"Nė viena moteris apie savo gyvenimą mums neparašė visos teisybės," sako autorė. "Įžymiųjų moterų autobiografijos yra ne kas kita, kaip išviršinio jų gyvenimo aprašymas, smulkmenos ir anekdotai. Jos nutyli savo džiaugsmo ir kančių didžiuosius momentus." O pati Duncan šiuo atveju, rodos, yra visame kame atvira. Tas jos atvirumas gal kai kuriam skaitytojui ir nepatinka, bet tai dar nereiškia, kad žmogus neturėtų atvirumo žinoti.

Duncan, kaipo šokėja, sako: "Mano menas yra bandymas gestais ir judėsiais išreikšti savo vidaus jausmus. Publikai, kuri grūste grūsdavosi į mano spektaklius, nesivaržydavau parodyti paslaptingiausius savo sielos virpėjimus." Ji net rašydama savo atsiminimus, sakosi atsimenanti "įvykius gyvus ir gražius, kaip obelys pavasarį, ir kai visa tai stengiuosi išreikšti žodžiais, man rodosi, kad žodžiai yra pageltę ir išdžiūvę, kaip tie rudens lapai — be saldumo, be kvapo... Aš nesu rašytoja. Jeigu galėčiau šiuos atsiminimus šokti — būtų visai kas kita!" Ji šokiu, jaučiasi, galėtų daugiau pasakyti, negu žodžiu.

O ji daug pasako ir žodžiu. Ji atskleidžia tuos kelius, kuriais ji pradėjo žengti į meno poaukštį. Tie pradžios keliai buvo gana sunkūs, ypač tokiai neturtingos šeimos mergaitei, kaip ji kad buvo. Vienok ji nesiskundžia savo likimu. Ji net džiaugiasi, kad "motina mano vaikystės metu buvo labai neturtinga. Ji neturėjo ištekliaus tarnaitėms ir guvernantėms laikyti, ir aš esu šioms aplinkybėms dėkinga, nes jų dėka įgijau laisvas gyvenimo pažiūras, kurių niekuomet nemečiau."

Žvelgiant, kaip ji suprato "laisvas gyvenimo pažiūras," reikėtų apie Isadorą daug ką pasakyti. Reikėtų, — tik bijau, kad mano raštas nebūtų perilgas, kad neliktų nuobodus.

Kai žmogus dalyvaudamas tam tikrame vaidmenyje jaučiasi gyvenąs tikresnį gyvenimą, negu pats realus gyvenimas yra, tai mes sakome: jis yra neapsakomai talentingas vaidintojas. O Duncan tokia buvo. Ji jautė, kad jos kūnas ir siela maudosi Vagnerio melodijų bangose. Jai rodėsi, kad visas išviršinis gyvenimas yra šaltas, netikras, negyvas; tiktai vienas teatras — gyvena tikrą gyvą gyvenimą. Bet tokiam gyvenimui reikia pasiruošti, reikia mokėti. O ji tam buvo pasiruošusi. Dar daugiau. Ji buvo, taip sakant, pažangi moteris, pažinusi ne tik meno aukštumas, bet ir socialio gyvenimo klastas, trūkumus ir perteklius.

Jos darbo arena buvo ne tik Jungtinės Valstijos, bet didesnė dalis užsienis — Europa. Tam tikri gyvenimo įvykiai pagilino ir nustatė jos pažiūras. 1905 metais atsitiktinai pataikė ji nuvykti Rusijon, šokti turtuolių klasei, į Peterburgą (dabar Leningradą) kaip tik tą rytą, kuomet buvo laidojami caro valdžios nukauti darbininkai sausio 9 dieną. "Traukinys, kuriuo aš vykau į Peterburgą, dėl užpustyto kelio turėjo sustoti ir, užuot atvykęs į Peterburgą ketvirtą valandą vakare, atvyko tik kitą dieną ketvirtą valandą ryto... Šį ūkanotą rytą visiškai viena vykau į viešbutį ir staiga pamačiau nelemtą reginį, primenantį Edgar Poe kūrybą. Iš tolo pamačiau ilgą ir liūdną jo eiseną. Tęsėsi eilė susilenkusių žmonių, sunkiai nešančių daugybę karstų. Vežikas arkliui leido eiti žingsniu, nulenkė žemyn galvą ir persižegnojo. Ryto prieblandoje bailiai žiūrėjau į eiseną ir klausiau vežiką, kokios čia laidotuvės. Nors rusų kalbos nemokėjau, bet vis dėl to supratau, kad tai buvo beginkliai darbininkai prie žiemos rūmų užmušti dėl to, jog atėjo prašyti carą pagalbos, prašyti pamaitinti išalkusius jų vaikus ir žmonas. Vežikui liepiau sustoti. Ašaros riedėjo mano veidu, ir kol procesija praėjo — šios ašaros spėjo sušalti. Bet kodėl juos laidoja vos auštant? Dėl to, kad laidojant dieną galėtų kilti kita revoliucija.

"Šios eisenos įmigęs miestas nematė. Ašaros užstojo mano gerklę. Baisiai susijaudinusi palydėjau šiuos lėtai žengiančius vargo nukamuotus nelaimingus darbininkus, lydinčius žuvusių savo draugų lavonus. Jei traukinys dvylikos valandų būtų nepavėlavęs, šių laidotuvių būčiau niekuomet nemačiusi.

"Ir jeigu to viso būčiau nemačiusi, mano gyvenimas būtų ėjęs kita kryptimi. Čia, prieš šitą ilgą procesiją, prieš šitą ką tik įvykusią tragediją prisiekiau savė ir visas savo jėgas paaukoti liaudžiai ir, apskritai, visiems nuskriaustiems. Ach, kokios betikslės ir menkos man dabar rodėsi visos mano meilės kančios! Net patsai menas, jeigu jis nepajėgtų šiems skriaudžiamiesiems padėti, rodėsi, būtų betikslis. — Pagaliau praėjo paskutiniai išvargusieji žmonės. Vežėjas atsigręžė ir atydžiai pažiūrėjo į mano ašaras. Jis atsiduso, persižegnojo ir riščia pradėjo važiuoti toliau. Atvykusi į prašmatnius viešbučio kambarius, parkritau į minkštą lovą ir verkiau, kol pagaliau užmigau. Tačiau gailesys ir baisi pagieža, mane apėmusi šį ankstybą rytą, tolimesniam mano gyvenimui neliko neatnešusi atitinkamų vaisių," teigia autorė.

Isadoros pažiūros į meilę buvo skirtingos nuo esamųjų tradicijų. Ji, užklausta, ką labiau vertina: meną ar meilę? — atsakiusi, jog šių dalykų vieno nuo kito negalinti skirti, "dėl to, kad tik menininkas yra tikras meilužis," tik jis tegalįs turėti teisingas pažiūras į grožį, o meilė juk apimanti visą sielos grožį.

Vokietijoj ji turėjo jaunų mergaičių mokyklą ir tai mokyklai reikėjo gauti paramos. Bet aukštesnėsės klasės moterys sužinoję, kad Duncan meilės dalykuose nesilaiko senųjų tradicijų, atsiuntė pareiškimą, kad jos Isadoros mokyklos neremsiančios. Bet Isadora visgi sužinojo, kad pačioms toms ponioms viskas yra leistina ir gera, jei tik apie jų poelgius niekas neišgirsta. Ir šiuo vadavimosi, ji suruošė paskaitą apie šokį, kaip išsilaisvinimo meną, o baigė pasikalbėjimu apie moteries teises mylėti ir pagal savo norą turėti vaikų.

— O kaip gyvens vaikai? — ji buvo užklausta.

— Galėčiau išvardinti gana daug garsių, be sutuoktuvių gimusių, žmonių; ir jiems toks jų gimimas nesukliudė būti garsiais ir turtingais. Bet nekartą aš pati save klausiau, kaip gali moteris ištekėti už tokio žmogaus, kurį ji laiko doroviniu atžvilgiu taip sumenkėjusiu, kad jis, nutrūkstant juodvie-jų santykiams, atsisakytų padėti savo paties vaikams? Kuriam galui moteriai ištekėti už tokio žmogaus, kurį ji laiko beveik niekšu. Manau, jog pirmieji meilės principai yra tiesa ir pasitikėjimas vienas kitu, — atsakiusi Duncan. Jos paskaita sukėlusi didelio triukšmo. Pusė susirinkusios publikos pritarė jai, o kita pusė piktinosi, švilpė ir sviedė į sceną viską, kas tik pakliuvo į rankas.

Savo meilės santykius ji dėsto knygoje gana atvirai; rodosi, neslepia "džiaugsmo ir kančių didžiųjų momentų." Su Gordono Krėgu (Craig) turėjusi porą "medavimo" savaičių, nors jiedu nebuvo susituokę. Gordono ateljė (menininko studijoj) nebuvo jokios lovos, jokios kėdės. Taip pat nebuvo ko valgyti. O jiedu "pasislėpę nuo pasaulio" gyveno ten. Krėgas nė trupučiuko neturėjo pinigų, o ir ji pati nedrįso eiti namon ir pasiimti. Taip gyveno dvi savaites, gulėjo ant grindų, o išalkus valgyti, Krėgas pašaukdavo tarną, kad atneštų pietus į skolą. Kai tarnas nešdavo pietus, Isadora pasislėpdavo balkone, o jam išėjus, grįždavo ir pietaudavo su savo meilužiu, — vieno žmogaus pietų "užtekdavę" abiem. Isadoros motina ir impressario (atseit, manadžeris) susirūpino jos pražuvimu. Viena manė, kad koks niekšas paviliojęs išsivežė, o kitas, kad čia dideli nesmagumai — reikia atidėti spektaklius, kurie buvo ruošiami. Prisiėjo skelbti laikraščiuose sugalvotą "žinią," kad Isadora susirgusi migdolinių liaukų uždegimu.

Meilužių ji turėjo keliatą. Ji bandė meilintis ir į garsųjį rusų menininką Konstantiną Stanislavskį (neperseniai mirusį Sovietų Sąjungoj), bet nevykę. Anot jos: "Kiek aš besistengdavau, visuomet atsakydamas jis mane tik švelniai pabučiuodavo, bet toliau — būdavo atkaklus užsispyrėlis, ir su šiuo jo užsispyrimu buvo neįmanoma kovoti... Kartą jis man padarė didelio malonumo drauge su manimi nuvažiuodamas į vieną užmiesčio restoraną, kur mes pusryčiavome visai atskirame kambaryje. Čia gėrėme degtinę bei šampaną ir kalbėjomės apie meną; pagaliau įsitikinau, jog reikia būti pačia Circėja, kad pavyktų sugundyti Stanislavskį." Gi pati Isadora atsilaikė prieš eilę pagundų poeto D'Annunzio, kuris mokėjo "nugalėti visas žymias pasaulio moteris," o nenugalėjo jos.

Duncan turėjo ir kūdikių. Labai kilniai suprato motinystės pareigas. Sužinojusi esanti neščia, ji jautėsi, kad gyvenimas "daros pilnesnis. Gims mano kūdikis, atneš man džiaugsmo ir rūpesčių. Džiaugsmo ir rūpesčių!... Gimimą ir mirtį! Gyvenimo šokio ritmą! Ši tauri žinia manyje kėlė didelio džiaugsmo. Savo džiaugsmą šokau publikai, mokiau mokykloje, mylėjau savo Endimioną."

Kai pirmieji du vaikai jau buvo truputį paaugę, ji džiaugėsi gyvenimu, džiaugėsi pasisekimais ir puikiais vaikais. Bet — drama: vaikai žuvo. Auklė ir vaikai važiavo upės Senos krantu į Versalį, šoferis sustojo pasitaisyti motorą. Automobilis staiga pradėjo riedėti, šoferį palikdamas užpakalyje. Smarkiai įsibėgėjęs atsimušė į kranto užtvarą, kažkaip peršoko ir nuriedėjo į upę. Ugniagesiai ištraukė juos už pusės valandos, bet jau negyvus... Šis įvykis lyg ir pritrenkė Isadorą. "Atėjo daugiau žmonių, o aš vis negalėjau suvokti, kas atsitiko."

Po kiek laiko, ji sakosi: "Atsiminusi tas nelaimės valandas, negaliu suprasti, kokia tuomet buvo mano sielos būklė. Mano sąmonė, rodos, nušvito ir aš lyg supratau, kad kitos išeities nėra ir kad tos dvi šaltos pageltusios figūros ne mano vaikai, bet tik jų išorinis vaizdas..."

"Tiktai du kartu — vaikui gimstant ir jam mirštant — motina išgirsta lyg iš tolo atskrendantį savo riksmą. Ir kai savo rankose laikiau mirusių savo vaikų rankutes, kurios jau niekuomet nebespaus mano rankų, išgirdau riksmą, tą patį savo riksmą, kurį girdėjau gimdydama. Kodėl vieną ir kitą kartą tas pats riksmas: vieną kartą išsiveržiąs dėl džiaugsmo, kitą kartą — dėl didžiausio sielvarto ir liūdesio? Nežinau kodėl, bet tik žinau, kad tas pats. Gal todėl, kad šiame pasaulyj yra tik vienas riksmas

(Tąsa ant 4 puslapio)

Wilkes-Barre, Pa.

Lietuvių Progresyvis Kliubas rengia septintą metinę vakarienę, gegužės 11-tą dieną, savo svetainėje, 325 Market St., 6 valandą vakaro.

Programoj dalyvaus Lyros Choras, solo sudainuos A. Stuckiūtė, duetą A. Skarnųlis ir A. Skarnulienė, vyrų kvartetas — J. Joneikis, A. Burnett, J. Surdokas ir V. Grigaitis. Merginų oktetas — H. Poderiutė, L. Kvedariutė, M. Kasparitė, A. Zakarauskaitė, C. ir F. Pokarny ir A. Bartuliūtė. Juokdariai S. Aimutis ir V. Lynch.

Kalbės Saulunas ir Dr. Ratkevičius.

Gegužės 11 diena — yra motinos diena — mes ją paminėsime. Bus įteikta dovana seniausiai motinai mūsų vakarienėje.

Vakarienė bus gera visais žvilgsniais. Turėsime ir gėrimų, muzikos. Tikietų galima gauti pas komisijos ir kliubo narius.

Kviečiame visus atsilankyti į šį parengimą ir savo draugus atsivesti praleisti linksmai laiką.

Komisijos Narys.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Drg. Jurgis Deksnis iš Worcester, Mass., prisiuntė mums gautą laišką iš Lietuvos su sekama pastaba: "Aš gaunu kelintą laišką iš Lietuvos ir nei viename niekas nerašo apie jokius buvusius nevidonų kankinimus. Ten nėra jau taip baisu, kaip kad čia tų nevidonų pasekėjai bando mums įpasakoti."

Čia, apleidę asmeninio pobūdžio pokalbius, laišką talpiname.

Brangieji Giminės: Dėde,
Dėdiene ir Dukrele!

Mes dabar gyvename socialistinėj santvarkoj. Lietuvoj jau smetoninis gyvenimas baigiasi. Dar kai kuriose įstaigose yra po keletą buvusių Smetonos tarnautojų, bet ir tie baigia išnykti, gal su laiku nebeliks nei vieno. Jų vieton statomi tarnautojai iš darbininkų ir valstiečių. Pas mus gyvenimas pasikeitė. Viską suvalstybino. Žemė dabar priklauso visiems, kurie turėjome ar neturėjome. Dabar žemės negalima nei pirkti, nei parduoti. Galima tik dirbti, kuris kiek turi, tik ne daugiau 30 hektarų. Kas turi viršaus 30 ha, tai atiduodama kitiems. Daugelis gavo sklypus. Valdžia paskyrė medžiagos jų trioboms statyti. Triobas valdžia pastatys. Medžiagas veža visi valstiečiai talkomis. Pas mus suvalstybinta žemė, dideli namai, didelės krautuvės. Kooperatyvai skaitosi visų darbininkų turtas. Pabrango pas mus gyvuliai, maistas ir darbas. Pabrango ir prekės. Už vis labiausia vilnoniai rūbai.

Pas mus jau nauji pinigai kursuoja,—rubliai. Bet dar eina ir litai. Mūsų buvusioji buržuazija nepatenkinta šita vyriausybe...

Deksnys.

Rubikiai, 1941 m., III 3 d.

Washington. — Roosevelto valdžia reikalauja pastatyt po 500 didžiųjų bombinių orlaivių Anglijai per mėnesį.

Washington. — Valdžia budavos daugiau fabrikų statyt anglam bombininkus.

Meno Skyriaus Dalis

"Mano Gyvenimas"
(Tąsa nuo 3 puslapio)

— riksmas džiaugsmo, liūdesio, agonijos — kuriančiosios motinos riksmas."

Toliau ji sako: "Iš pat mažumės jaučiau antipatiją viskam, kas šiuo ar tuo būdu buvo susiję su bažnyčia arba jos dogmomis. Perskaitytieji Ingersolio ir Darvino veikalai ir stabmeldžių filosofija tą priešingumą dar padidino. Tų laikų laidotuvės man rodėsi šlykščios, nepadorios ir beveik barbariškos. Išdrįsusi atsisakyti sutuoktuvių ir nekrikštijusi savo vaikų, išdrįsau pasipriešinti ir toms nevykusioms apeigoms, kurias vadina krikščioniškomis laidotuvėmis. Tą baisų įvykį troškau paversti grožiu. Mano širdgėla buvo tokia didelė, jog negalėjau verkti. Pulkai žmonių su ašaromis akyse ateidavo pareikšti užuojautos jausmus, pulkai ašarojančių žmonių stovėjo sode ir gatvėj, bet aš neverkiau, o tik labai norėjau, kad tie gedulo drabužiais apsirengusieji žmonės surastų kelią į grožį. Neapsisukau net gedulo skraistėmis — kam keisti drabužius? Gedulo drabužiais dėvėti visuomet laikiau neišmintingu ir nereikalingu dalyku . . .

"Bet viena diena pakeisti šlykščius papročius ir vietoj tų sukurti grožį yra neįmanoma. Jeigu būčiau galėjusi tas laidotuves suruošti pagal savo norą, nebūtų buvę nei juodai apsirengusių paniurusių žmonių, nei morų, nei visų tų beprasmiškų negražių pažibų, kurios, užuot kėlusios žmogaus dvasią, ją verčia paniurti . . . Atsisveikindama su savo vaikų ir jų mylimos auklės liekanomis, be galo norėjau įvykdyti kokį nors grožio faktą, sukurti kokias nors nepaprastas šviesas! . . . Daugelis tikinčių krikščionių mane laikė negailestinga ir šiurkščia, kad nusprendžiau su savo mylimaisiais atsisveikinti apsupta harmonijos, šviesos ir grožio ir kad jų liekanas nuvežiau į krematorijų sudegint, bet neužkasiau į žemę ir jų kūnais nepamaitinau kirmėlių. Kaip ilgai reiks laukti, kol į mūsų gyvenimą, į meilę, į mirtį prasiskverbs nors trupučiukas išminties?

"Atvykau į tamsų krematorijų ir pamačiau karstus, kuriuose ilsėjosi auksaplaukės galvutės, glamonėti papratusios rankutės ir greitosios kojytės, visa, ką labiausiai mylėjau pasaulyje, dabar pasiims liepsna, ir liks tik sauja pelenų.

"Grįžusi į atelje Neilyj tvirtai nusprendžiau savo gyvenimą baigti. Kaip galėjau gyventi netekusi savo vaikų? Mokykloje mane apsupusios mokinės šaukė: 'Isadora, gyvenkite dėl mūsų. Juk mes taip pat esame Jūsų vaikai!'

"Tik noras numaldyti šių kūdikių ašaras man suteikė jėgų gyventi," teigia Isadora.

Isadoros šokio meną ne visi vienodai suprato. Štai ką sako meno žmogus Stanislavskis apie jos atsilankymą Maskvoj: "Tikrai nepamenu kuomet, 1908 ar 1909 m., aš susipažinau su dviem tų laikų talentais, kurie man padarė didelio įspūdžio, tai Isadora Duncan ir Gordon Craig. Į Duncan spektaklį patekau visai atsitiktinai, nes prieš tai apie ją nieko nebuvau girdėjęs . . . Labai nustebau kai negausioj publikoj pamačiau daug dailininkų ir skulptorių su Mamontovu priešakyje, daug baleto artistų, premjerų nuolatinių lankytojų ir šiaip teatro naujienų mėgėjų . . . Man nepratusiam scenoje matyti beveik nuogą kūną, buvo sunku pastebėti ir suprasti šokėjos menas. Po pirmojo atlikto programos dalyko buvo girdėti skystas plojimas ir baikštus švilpimas. Bet po keleto atliktų dalykų, kurių vienas buvo puikus, aš, publikai vis protestuojant, atsistojau ir pradėjau demonstratyviai ploti.

"Prasidėjus pertraukai, aš, naujas šios menininkės garbintojas, prišokau prie rampos ir vėl pradėjau ploti. Labai nudžiugau pamatęs, jog aš stoviu su Mamontovu, taip pat triukšmingai reiškusiu artistei pritarimą, o už Mamontovo prie rampos stovėjo garsus tapytojas, toliau garsus skulptorius, rašytojas ir t.t. Kai publika pamatė, jog ploja garsieji Maskvos menininkai ir artistai, įvyko didelis sumišimas. Švilpimas nutilo, ir pamačiusi, jog ploti leista, publika pasileido ploti delnais. Paskui artistė keletą kartų paeiliui buvo iššaukta į sceną, ir spektaklis baigėsi ovacijomis.

"Nuo to laiko nepraleidau neatlankęs nė vieno Duncan spektaklio. Mano vidaus jausmas, tampriai susijęs su šios artistės menu, vertė ieškoti progos su ja susipažinti . . . Supratau, kad tolimiausiuose šios mūsų žemės kraštuose, mum nežinomų priežasčių įtakoje, įvairūs žmonės įvairiose meno srityse ieško tų pačių kūrybos principų ir dėl savo pažiūrų bendrumo šie žmonės susitikę apstulbsta. Mes jau vienas kitą supratome dar nepradėję kalbėti."

Kaip Duncan vaizdavosi porevoliucinę Rusiją, naują šalį—Sovietų Sąjungą? Gi labai skaidriai. 1921 m. pavasarį ji gavo iš Sovietų Rusijos valdžios telegramą: "Tik Sovietų valdžia supranta didžiuosius Tamstos siekimus. Atvykite pas mus, mes Tamstai padėsime įkurti mokyklą."

Žinant, kad tais metais Sov. Sąjungoj buvo dar dideli gyvenimo sunkumai, žinant, kad ne tik visa Europa, bet ir visas buržuazinis pasaulis matė tenai tiktai pragarą, Duncan betgi nenusigando. Ji atsakė: "Taip, aš atvyksiu į Rusiją ir jūsų vaikus pradėsiu mokyti šokio meno ta sąlyga, jeigu jūs man duosite atelje ir visas kitas darbui reikalingas sąlygas." Gavusi teigiamą atsakymą, ji išvažiavo. "Nusivylusi Europoj įgyvendinti savo meniškuosius sumanymus, visa susikaupusia energija ryžausi peržengti komunizmo valstybės sieną. Nepasiėmiau drabužių ir jokių tualeto reikmenų, nes vaizdavausi likusią savo gyvenimo dalį turinti praleisti apsirengusi lengvu raudonu apdaru gyvendama tarp draugų, taip pat paprastai apsirengusių ir liepsnojančių didžiąja draugiška meile . . . Kai pagaliau atvykęs garlaivis į metė savo inkarą, man širdis pradėjo smarkiai plakti dideliu džiaugsmu. Štai tas sukurtasis naujas pasaulis! Štai pagaliau lygybės pasaulis, kurį pamatyti svajojo visi didieji išminčiai ir menininkai, kurį Leninas savo didžiaisiais kerimaisiais gabumais pavertė tikrenybe. Begaliniu nuoširdumu tikėjau, kad mano gyvenimas ir kūryba bus šio naujojo pasaulio puikiosios ateities dalis."

Šiuo nuvažiavimu į Sov. Sąjungą baigiasi jos gyvenimo aprašymas. Knygos užbaiga parašyta jau ne jos pačios. Atžymėti duomenys, kad ji ten dirbo, kad ji įsimylėjo į jauną valstietį poetą Sergiejų Jeseniną, kad jiedu susituokė, važinėję po įvairias šalis ir net Amerikon buvo atvykę, bet jųdviejų porinis gyvenimas nesiklijavęs. O priežasčių buvę ir šiokių ir tokių. Pagaliau Jeseninas nusižudė. Duncan norėjusi prisigirdyti pajūryje, bet vienas anglas karininkas išnešęs ją į krantą. 1927 m. rugsėjo 14 d. Nicoje bevažiuojant automobiliu, jos stipriai apvyniotą apie kaklą šaliką pagavo automobilio ratas ir taip ją užsmaugė. Jos kūnas sudegintas Paryžiaus krematoriume.

Ar buvo ji nusivylusi Sov. Sąjungos gyvenimu? Į tą klausimą ji pati nieko nepasakė. Tatai atžymėjo tik kiti; tie, kurie jos atsiminimus davė spaudai. Ar jie pilnai atitinka Isadoros minčiai,—reikia labai paabejoti. Daleisti galima, kad nerado tiek, kiek tikėjosi, nes ji vykdama tenai jau vaizdavosi "komunizmo valstybę," kas tikrovėje nebuvo ne tik tada, bet dar nėra nė šiandien. Šiandien dar tebeina socializmo budavojimas, nors palyginus su 1921 metais, šiandien šalies gyventojų būklė yra jau kelis kartus geresnė. Kitas dalykas, minima, kad Duncan po daugelio perkentėtų gyvenimo sielvartų patekusi dievaičio Bachuso įtakon —pradėjus perdaug girtauti, o tas, aišku, padėjo jai skaidrias gyvenimo spalvas nublankinti.

Nežiūrint tos užbaigos, kuri parašyta jau ne jos pačios, knyga skaitosi gana traukiančiai. Kaip pati autorė sakosi, jos gyvenimas tiek turėjęs įvairumų, kad iš jo būtų buvę galima parašyti dvidešimtį romanų. O kita, tai ji pasako daugelį dalykų, kaip ji į gyvenimą žiūrėjo, pasako tai, ko kiti nedrįsta pasakyti.

Knyga išėjusi iš spaudos jau keli metai atgal ir vargu ją kur begausi pirkti. Bet jei kas turi—juk nepagailės paskolinti kitam. Gi Amerikos lietuviai galį skaityti angliškai, manau, ras ją miestų knygynuose, klausiant: **"My Life,"** by Isadora Duncan.

St. Jasilionis.

Red. Pastaba. Šis St. Jasilionio straipsnis buvo prisiųstas jau gan senai, bet esant daugybei kitų, skubesnių raštų, mes jo iki šiol negalėjome sunaudoti.

Kaip Vokietija Pasikinkė Sau Lenkiją

(Tąsa nuo 2 puslapio)

pasienyj, jau įtraukti į Vokietijos teritoriją, o kurie buvo Vislos ir Sano upių prakraščiais, tai jie atbudavojami. Liubline vėl veikia automobilių ir orlaivių gamybos fabrikai. Laike karo ant 30 nuošimčių Lenkijos pramonė buvo sugriauta. Maisto pramonės fabrikus pirmiausiai pataisė, atbudavojo ir jie pilnai dirba. Varšavoj buvo 350 fabrikų ir dirbtuvių sugriauta, tai jau 250 jų atbudavota ir dirba. Krakovos srityj prie lenkų viešpatavimo dirbo tik apie 90,000 darbininkų, o dabar jau pramonėj dirba apie 220,000. Išilgai Sano upę visi karo fabrikai pataisyti ir dirba Vokietijos fašistų naudai. Kai kurių jų produkcija net tris kartus didesnė, kaip buvo Lenkijoj. Tokiu būdu Lenkijos pramonė virto priedu prie Vokietijos pramonės fašistų karo vedimui.

Vokietija išdirbo planus didelio kiekio kelių pravedimo Lenkijoj ir rekonstrukcijos miestų. Užbriežta įrigacijos planai, pagal kuriuos siekia apsausinti 700,000 hektarų žemės. 1940 metais tais darbais 250 punktuose buvo užimta 35,000 darbininkų. Vokietijos fašistai įvedė verstiną darbą valstiečiams prie kelių tęsimo ir budavotės tiltų. Liubline įsteigė kelis dailidžių fabrikus. Darbas sunkus, o atlyginimas mažas. Režimas darbininkams iš visų pusių sunkus.

Stoka Tavorų ir Nazių Pastangos

Karo sąlygose pasireiškė didelė stoka reikmenų. Iš Vokietijos įvežimą tavorų apribežiuoja, reikalauja, kad pati Lenkija jų pasigamintų. Tuo kartu ačiu suradimui darbo, tavorų pareikalavimas paaugo.

Žemės ūkio produktų reguliavimui sudaryta specialiai komitetai. Valstiečiai tam tikrą kiekį savo produktų turi perduoti į tuos komitetus. Grąžon valstiečiai gauna 25% jiems reikalingų produktų, kaip tai kerosino, audinių, degtinės, tabako ir žemės ūkio mašinų.

Lenkija paskirstyta į 40 rajonų. Kiekviename rajone veikia tie komitetai ir Hamburgo, Bremeno, Danzigo prekių firmų skyriai. Lenkijoj įvesta nauji specialiai pinigai. Bankai vėl veikia. Varšavoj eina dideli budavotės darbai, nes iš priežasties pabėgėlių ir sugabenimo žydų tautybės žmonių miestas išsipūtė.

Vokietijos fašistai išvystydami įvairius darbus Lenkijoj, pakinkydami darbo jėgą, tuo pat kartu sugėrė buvusią prie lenkų valdžios didelę bedarbių armiją ir pakinkė darban valstiečius-bežemius. Fašistai tą padarė ne kokios mielaširdystės dėlei, ne iš pasigailėjimo bedarbių ir bežemių valstiečių, bet todėl, kad jiems reikalinga daugiau ginklų, amunicijos, duonos, bulvių ir kitko karo vedimui. Bet jie tą naudoja ir tam, kad neutraliavus lenkų tautą, kad įrodžius lenkams, kad, ve, vokiečiai moka geriau reikalus tvarkyti, kaip patys lenkai. Vokietijos fašistai stengiasi išvystyti kelių, namų ir fabrikų statybos darbus, kad tų ekonominių žygių pagelba užsmaugus lenkų tautinį pasipriešinimą ir Lenkiją galutinai pririšus prie Vokietijos.

Kaip dabar dalykai yra, tai Lenkiją neišlaisvins nei lenkų buržuazija, nei Anglija su savo pasakomis. Vienatinė Lenkijos liaudies išsilaisvinimo viltis, tai jos pačios veikla, jos pačios siekimai, kad iš Lenkijos išgujus ne vien Vokietijos fašistus, bet ir lenkus ponus ir dvarponius, kad Lenkijoj atsiekus ne vien tautinę, bet ir klasinę darbo žmonėms laisvę. *V. S.*

Plymoutho ir Apylinkės Draugams

Tautiškų Kapinių Valdyba širdingai ačiuoja tiems draugams, kurie prisidėjo su darbu — talka 26 d. balandžio ir 3 d. gegužės. Jų pastangomis buvo atlikta daug labai gražaus darbo kapinių pagražinime. Negalėdami kiekvienam asmeniškai paačiuoti, tariame širdingą ačiu per spaudą visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie šių kapinių pagražinimo.

Kaip visuomet, taip ir šiemet, Kapinių Korpor. rengia didelį apvaikščiojimą 30 dieną gegužės (kapų lankymo dienoje). Turėsime gerą kalbėtoją iš Brooklyno. Vietiniai ir apylinkės draugai ir draugės esate kviečiami aplankyti savo giminių ir draugų kapus, užsimokėti užsilikusius asesmentus ir nusipirkti po lotą.

Pasarga. Kurie turite lotus šiose kapinėse, nemokėkit jokių mokesčių pašaliniams žmonėms, bet mokėkite tiesiai legališkai išrinktai komisijai:

Pirm. J. Krutuliui, 42 Nezbitt St., Plymouth, Pa.
Užrašų sekr. B. S. Kasparui, 191 South Sherman St., Wilkes Barre, Pa.
Fin. sekr. G. Bagdžiui, 56 Duffy Lane, Plymouth, Pa.
Iždi. A. Stravinckui, 40 Ferry St., Plymouth, Pa.

Tai tik šie komiteto nariai gali priimti mokestis. Nemokėkite niekam kitam. Reikalui esant telefonuokite sekamais telefonais: Wilkes Barre: 34020; Plymouth: 91840.

C. S. Kasparas, Kapų sekr.

Ridgefield Park, N. J. — Čia Continental Paper kompanijos darbininkai nubalsavo už C.I.O. uniją United Paper Workers. Už C.I.O. uniją balsavo 240 darbininkų, o už Darbo Federacijos uniją 180.

"LAISVĖS" NAUDAI

PIKNIKAI

Prašome pasižymėti, kad dienraščio "Laisvės" naudai didieji piknikai įvyks:

BALTIMORE, MD. Gegužės May 25
LIBERTY PARK
Foster & Moffet Aves.

MAYNARD, MASS. Liepos July 4
VOSE PAVILION PARK

BROOKLYN, N. Y. Liepos July 6
KLAŠČIAUS CLINTON PARK
Betts & Maspeth Avenues, Maspeth, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

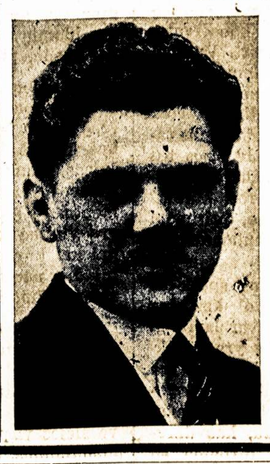

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoje kreipkitės pria manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą.

Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis busite patenkinti.

1113 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard Street
kampas Inman Street
Arti Central Skvero
CAMBRIDGE, MASS.
Tel.. TRObridge 6330
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 6-8 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:
10-12 ryte

Binghamton, N. Y.

Mūsų Miesto Ligoniai

Serga N. Garnienė, veikli LDS 6 kuopos narė (LDS 6 kuopos iždininko žmona). Ji randasi namuose po gydytojo priežiūra.

Eina sveikyn K. Kapičiauskas, kuris buvo smarkiai susirgęs galvos ir ausų liga. Kelias savaites išgulėjo ligoninėje. Tikisi greitu laiku grįžti namo.

Nuo savęs linkiu greito pasveikimo.

Aną dieną buvo pas mane užėjusi mylima viešnia drg. Barzdevičienė. Užsimokėjo mokestį į moterų skyrių. Ji nusiskundė prasta sveikata. Apgailestavo, kad negali dalyvauti moterų skyriaus susirinkimuose. Besikalbant užklausiau apie dukters E. Slesoraitienės šeimą. Džiaugėsi, kad anūkė Rita Slesoraitytė yra labai gabi mergaitė. Mokinasi labai gerai. Gauna daug pagyrimo laiškų nuo mokytojų už jos gerą mokslą. Ji taipgi mokosi skambint pianą. Lekcijas ima pas privatišką mokytoją.

Būtų labai gerai, kad Rita mūsų moterų skyriaus parengime neatsisakytų paskambinti pianą, kada bus kviečiama. Greitoj ateityj manome švęsti moterų skyriaus 5 metų sukaktį.

Barzdevičienė ir drg. G. E. Slesoraičiai yra "Laisvės" skaitytojai.

J. K. Navalinskienė.

SIUNTINIAI Į U.S.S.R.

Su malonumu pranešame mūsų paskyrimą išimtina agentūra Suvienytose Valstijose, Kanadoje ir Meksikoje, išdavimui leidimų išvešti siuntinius asmeniniam naudojimui U.S.S.R.

Mes taipgi pranešame paskyrimą WORLD TOURISTS, INC., 1123 Broadway, New Yorko Mieste, kaip mūsų oficialį agentą persiuntimui tokių siuntinių.

U. S. SERVICE & SHIPPING CORPORATION
212 Fifth Avenue, New York City
Telefonas MUrray Hill 3-9775.

BALTIMORE, MD.

"Laisvės" Piknikas

Rengia Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijos 25 Kuopa naudai dienraščio "Laisvės"

Sekmadienį, Gegužės 25 May, 1941

Prasidės 10-tą valandą ryto.

Liberty Park

Eastern & Moffett Aves., Baltimore, Md.
Back River Car Line

IŠTISA PROGRAMA:

V. Valukas ir sūnai iš Scranton, Pa., dainuos trio. Finnish Merginų Choras, Baltimore; Lyros Choras, Philadelphia; Lyros Choras, Baltimore, Md. ir JONAS ŠIURBA, kalbėtojas iš Brooklyn, N. Y.

Skaitlingai dalyvaukite šiame piknike, išgirškite puikią programą ir svarbias prakalbas.

V. Paužos Orkestra Gros Šokiams nuo 2 val. po pietų.

Programa prasidės 5 val. vakaro

Chicagos Žinios

Chicagos Kriaučių Padėtis

Ar Pilnai Pakels Algas Kriaučiams? Praeityje Nemažai Nusukta. Unijos Vadam Daugiau Rūpi Remti Karą ir Lysti į Valdvietes

Chicagos kriaučiai labai susirūpinę, ar pažadėtą algų pakėlimą gaus ar ne. Paskelbta, kad algas pakels 10 ir 15 nuošimčių nuo gegužės 19. Mat, praeityje kriaučiai buvo daug sykių apgauti.

Daug sykių unijos viršininkai susitardavo su bosais pakelti kriaučiams algas, tačiau tuo pačiu laiku jie leido bosam pakeisti siuvimo metodą.

Tada darbininkai susilaukdavo negeistino "svečio," tai biznio agento ir kompanijos eksperto su laikroduku rankose. Tie "svečiai" pereidavo apie 20 "sekšinų," kuriuose padaroma žiponas ir kelinės. Jie vienam nuimdavo dalį darbo ir taip algas numušdavo. Gi tą darbą pridėdavo kitam operatoriui pusdykiai. Tokiu būdu tankiai nors ir gaudavo pakelti algas, tačiau jų alga pasiliko ta pati, arba kituose atsitikimuose dar mažesnė negu pirma.

Šitokius dalykus net patvirtino ir dabartinės valdžios statistika, kur parodo, kad algos neva pakeltos, bet jos pasiliko tos pačios.

Nekuriose šapose kriaučiai jau kalba, kad maži pakeitimai jau eina, kurie duoda daug rūpesčio kriaučiam.

Kriaučių algos yra mažesnės negu kitose industrijose. Nors kriaučiai turi savo prezidentą Hillmaną Roosevelto valdžioje, bet jis nieko nedaro. Hillmanui daugiau rūpi Anglijos imperija, kaip jo unijistų padėtis. Tai atrodo, kad unijos vadai veržiasi į valdvietes tik savo naudai.

Per daug metų, kada buvo susirėmimai tarpe kapitalistinių partijų ir darbo žmonių partijų, kada formavosi darbininkiškas judėjimas, tai tais laikais ACW of A viršininkai ne tik kad buvo priešingi tokiom darbo žmonių partijom, bet jie net persekiodavo narius, kurie dalyvaudavo tokių partijų organizavime. Dabar jie pasigavo gerą progą ir veikia su demokratų partija neva "pasaulinės demokratijos apgynimui." Bet tas jiems neapeina. Jie padarė šios industrijos darbininkams mažiausias algas, o patys, kaip Hillmanas, pasikelia tūkstančiais. Hillmanas dabar pasikėlęs algos iki $5,000 į metus, kuomet kriaučiai badauja. Šapose jie įvedė didžiausią priespaudą. Paklauskite bile amalgameitų unijos nario, kiekvienas tą pasakys.

Dabar jau daug unijos viršininkų įlindo į demokratų valdvietes. Jų vaikai dirba gerus valdiškus darbus, o apie kriaučių padėtį jiems visai nerūpi.

Kriaučiai, rūpinkimės savo reikalais ir žiūrėkime, kad vietoj pakėlimo algų negautume dar sumažinimo.

Siuvėjas.

Komedija Baigėsi

Oficialė komedija su Smetona pasibaigė. Nuo šios dienos prasidės privatiški pabaliavojimai. Šiandien ponios ir panelės rengia Smetonienei baliuką Edgewater Beach viešbutyje. Bus fonių ir aiskrymo.

Tas "didysis" balius Palmer House buvo tikra tragikomedija jo rengėjams. Jie beveik visi sako, kad antro tokio bankieto nerengtų nei už jokius pinigus. D. Kuraitis ties durims suskaitė tik 690 tikietų, kuomet laukta buvo bent tūkstančio. Tūli, kurie pirko tikietus biznikais sumetimais, nesusirinko visai. Frakuoti ir nefrakuoti ponai ir ponios sudarė savotišką "klasių kovos" frontą. Kunigai buvo labai prastai reprezentuoti. Jų buvo tik keli, tai praloto Krušo pasekėjai.

Smetona labai taikstosi kunigams. Kuomet jis gyrėsi, kad jį priėmė patsai arkivyskupas Stritch, tai katalikiškos poniutės ir panelės labiausiai plojo. Tas labai nepatiko tai daliai publikos, kuri nėra bažnytinė.

Girdėjau, kad kunigas K. Matulaitis už savo pamokslą jurginėj bažnyčioj gavo pipirų. Dalykas tame, kad jis priminė smetoninio režimo griekus ir pasakė, kad "vargšai Lietuvoje buvo apleisti."

Justinas Mackevičius manė, kad su Smetonos pagelba galima bus "suvienyti visus lietuvius," o išėjo kaip tik atbulai. Net katalikai suskilo pusiau. Jeigu ne Krušas, tai net bažnytinių ceremonijų nebūtų buvę.

Smetona nusikvarbavo "demokratiškai." Apie 1926 metų pučą jis nei gu-gu. Tarytum to nei nebuvo. Bet apie Hitlerį taip pat nei gu-gu, kas labai nepatiko "demokratiniams" karo šalininkams, kuriems Hitleris yra visų piktybių pradžia ir pabaiga.

Žymesnių socialistų nebuvo bankiete nei vieno, bet antraeilių ir trečiaeilių buvo nemažai. Kunigų, kaip sakiau, buvo irgi labai mažai.

Rengėjai tikėjos turėti daug daktarų, bet didžiumos daktarų taip pat nebuvo.

Vienaip ar kitaip kalbėsi, bet didelis kalnas tik pelę pagimdė. Visi pažangesni chicagiečiai atiduoda kreditą "Vilniai," kuri pasakė apie "svečius" tikrą teisybę ir atvėsino net daugelį smalsuolių. Eliniams Chicagos lietuviams tikietas negalima buvo įsiūlyti.

Smetona kalbėjo baisiai nuobodžiai. Beveik visi laukė ir negalėjo sulaukt, kada pasibaigs jo oratorija. Jo kalboj buvo daug prieštaravimų. Tai jis gyrėsi, kad jo valdžia pripažinta ir jo konsulai teisėti, tai vėl jis ragino organizuoti ką tai panašaus į naują "valdžią," kad ji būtų gatava taikai atėjus.

Kokį mėnesį laiko Smetonos gyvens pas J. Mackevičių, o paskui važiuos pas Bačiūną, į Tabor farmą, Michigane. Ten bus jų stalyčia, kur kaip į Mekką važiuos jo garbintojai "stiprybės pasisemti."

Tūli juokdariai stato klausimą, kodėl gi Smetonoms nenusipirkti vištų farmą, panašią, kaip turi jo konsulas Budrys. Budrys užsiveisė vištų farmą New Jersey valstijoj. Toj pačioj vietoj įsisteigė vištų farmas dar du buvę smetoniniai diplomatai (pabėgėliai) J. Vasiliauskas ir V. Kublickas.

Kaip tinka jie prie vištų!

Diplomatas.

Ir Green prieš Verstiną Streikų Taikymą

Washington. — Wm. Green, Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas, taipgi priešinasi sumanymui verstinai taikyt norinčius streikuot darbininkus su samdytojais.

Roma. — Italų radio apgailestavo, kad andai gimė Kolumbas, kuris atrado Ameriką; tai todėl, kad dabar Amerikos valdžia taip remia anglų karą.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

EASTON, PA.

ALDLD susirinkimas įvyks 11 d. geg., 3 val. po pietų. YMHA Svet., Ferry ir Walnut Sts. Susirinkimas bus labai svarbus, todėl dalyvaukite visi nariai ir atsiveskite naujų kandidatų. — Valdyba. (110-111)

WORCESTER, MASS.

ALDLD Moterų 155 kuopos susirinkimas įvyks 12 d. gegužės, 7:30 v.v., Lietuvių Svet., 29 Endicott St. Malonėkite visos dalyvauti ir naujų atsivesti. — A. W. (110-112)

BALTIMORE, MD.

ALDLD 25 kp. susirinkimas įvyks geg. 12 d., 8 v. v., Lietuvių Svet., ant trečių lubų, 853 Hollins St. Draugai nariai ir "Laisvės" skaitytojai, malonėkite būti šiame susirinkime. Reikės prisiruošti prie pikniko, kuris įvyks 25 d. geg. Taipgi yra ir kitų svarbių dalykų aptarti. — Valdyba. (111-112)

YOUNGSTOWN, OHIO.

LDS 4-to Apskr. susirinkimas įvyks geg. 11 d., 10 val. ryto, LDS Kliube, 930 E. 79th St., Clevelande. Kviečiame LDS 73 (Akron) kuopą dalyvauti, nes reikia tartis apie piknika, kuris įvyks birželio 8 d. Šis piknikas rengiamas bendrai LDS 4-to Apskr. ir LDS 73 kuopos. Įvyks tarp Akrono ir Clevelando, Route 532, So. East from Circle, Talmadge, Ohio. Priklausančios kuopos prie Apskričio, taupykite Sales Tax ir priduokite Apskričio valdybai. Pereitam susirinkime, Bertha Galinauskaitė raportavo aplaikius čekį už Sales Tax suviršum $70.00. Tie pinigai bus vartojami 1942 metam kelionei į Seimą jaunimui. — F. J. Madison. (109-111)

EASTON, PA.

LDS susirinkimas įvyks 11 d. geg., YMHA Svet., Ferry ir Walnut Sts., 1 val. po pietų. Kadangi pereitą mėnesį susirinkimas neįvyko iš priežasties švenčių, tai malonėkite atsilankyti į šį susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstyti. — Sekr. (110-111)

HARTFORD, CONN.

Pirmadienį, 12 d. gegužės įvyks ALDLD 68 kp. susirinkimas, Laisvės Choro Svet., 8 v. v. Prašome narių dalyvauti, užsimokėti už duokles ir taipgi bandykite atsivesti ir naujų narių. — Rašt. (110-112)

HARRISON - KEARNY, N. J.

LLD 136 kuopa rengia lošimo vakarėlį, šeštadienį, geg. 10 d., 7:30 v. v., 15-17 Ann St., Harrisone. Turėsime užkandžių ir gėrimų. Sekant lošimus bus proga pasišokti. Įžanga 30c. Komisija. (109-111)

OPERETIŠKAS KONCERTAS IR ŠOKIAI

Dienraščio "Laisvės" 30 Metų Jubilėjaus Paminėjimui

A. Vasiliauskas

Rengia Pažangiosios Lietuvių Organizacijos: LDS 3 kp., ALDLD 9 kp., ir Moterų Apšvietos Kliubas.

Įvyks Šeštadienį

Gegužės 10 May

Lietuvių Svetainėj

13 St. George Avenue

NORWOOD, MASS.

Pradžia 7 val. vakaro

PROGRAMOS PILDYME DALYVAUS:

Aleksandras Vasiliauskas, žymus Amerikos lietuvių tenoras; Moterų Grupė iš Montello, Mass., vadovaujant Onai Mineikiūtai; Ona Mineikiūtė, lyriškas sopranas iš Montello, Mass.; Vyrų Choras iš Norwoodo, vadovaujant M. K. Boliui; "Daina Be Galo," komedija — suvaidins Montellos Moterų Teatralė Grupė; Aldona Virgenski, pianò akomponistė.

Kaip matote iš viršminėtos programos, tai bus vienas iš įvairiausių parengimų. Kviečiame visuomenę dalyvauti šiame koncerte, esame tikri, kad būsite patenkinti.

Įžanga 45c Asmeniui. **Komisija.**

LIETUVIŠKA

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui. **Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.**

Tel. EVergreen 4-8802. **Sav. V. LUKOŠEVIČIUS**

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.

426 South 5th Street **Brooklyn, N. Y.**

Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 4-9508

GREEN STAR BAR & GRILL

NAUJA LIETUVIŲ UŽEIGA

★ ★ ★

Kas nori gražiai, linksmai laiką praleisti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

Turime Geros Degtinės ir Vynų

Stal adresas:

Ateikite pasimatyti su Giviais

Geriausias Alus Brooklyne

459 Grand St.

Skersai nuo Republic Teatro

Tel. Ev. 4-8698 BROOKLYN, N. Y.

Office Phone EVergreen 4-6971 Inside Phone EVergreen 4-6485

FLUSHING

RUSSIAN & TURKISH BATHS, Inc.

29-31 MORRELL STREET BROOKLYN, N. Y

Open Day and Night

Managed by

RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop Sleeping Accomodations.

Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.

SPECIAL RATES PER WEEK

LADIES' DAYS	GENTS' DAYS
Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents	Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night.

Naujos ir Užsendintos Ligos

KRAUJO, ODOS IR NERVŲ Ligos, Skilvio ir Žarnų Nesveikumai, KRAUJUOJANTI SKAUDULIAI Sėdynės ir kitokios Mėšlažarnės Ligos. Abelnas Silpnumas, Sciatica, Sąnarių Uždegimas, Reumatiški Nesveikumai, Inkstų ir Pūslės Ligos ir kiti Chroniški Nesveikumai Vyrų ir Moterų gydomi. Kraujo ir Šlapumo Tyrimai ir X-Spinduliai užtikrina teisingą ligos pažinimą ir tinkamą gydymą. Mano gydymo būdai naujoviški. Išvirkščiama įvairūs Ciepai, kada reikalinga. Ateikite šiandien dėlei ištyrimo, o jūsų liga bus jums išaiškinta.

MEDIKALIS IŠTYRIMAS $2.00.

DR. LOUIS ZINS

(29 Metai Privačios ir Ligoninių Praktikos)

110 East 16 St., N. Y.

Tarp Union Sq. ir Irving Pl.

Šiokiom Dienom 9 A.M.—8 P.M. Sekmad. ir Šventad. 9 A.M.—2 P.M.

F. W. SHALINS

(SHALINSKAS)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto

Tel. Virginia 7-4499

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Laukiame Jūsų Užsakymo

Patarnaujam krautuvėms ir įvairiems pokiliams: bankietams, vestuvėms ir parėms

Varpo keptuvė yra unijinė

THE BAKERS' UNION LABEL

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama rolial ir bandukės. Pulkiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

VARPAS BAKERY, 36-40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

Rytoj! Šaunus Sovietų Judis!

"The New Teacher"

(Naujasis Mokytojas)

Kupinas Romanso, Muzikos ir Juoko.

Nuolat nuo 2 P. M.

CINEMA ART THEATRE

6th & POPLAR STS., PHILA.

Lom. 6281

Grupėmis Perkant Tikietai Nupiginti

Mes Užeinam Pas Kasmočius

UŽEIKITE IR JŪS

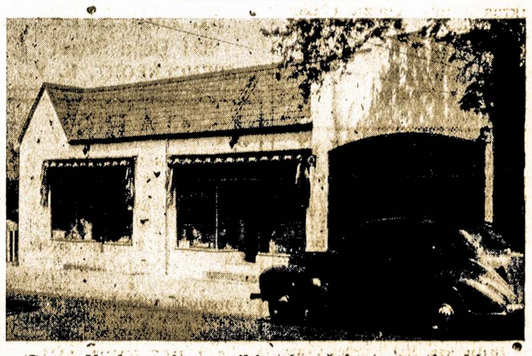

Great Necko pajūry puikiausia užeiga, nerasite kitos taip parankios vietos, kaip pas Kasmočius.

Salė šokiams. Gražus parkas. Didelis pasirinkimas amerikoniškų ir importuotų Degtinių, Vyno ir Šampano. O Alus tai geriausios rūšies RHEINGOLD EXTRA DRY.

Mandagus Patarnavimas ir Skanūs Užkandžiai

Išvažiavę pasivažinėt arba būdami Great Necke sustokite persitikrint.

Taipgi imame užsakymus ant pinikų, išvažiavimų ir įvairių Bankietų.

STEAMBOAT INN

89-91 STEAMBOAT RD., GREAT NECK, N. Y.

Telephone Great Neck 1546

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

409 ir 436 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-8451

IŠDIRBĖJAI IR PLATINTOJAI GEROS RŪŠIES RAKANDŲ

Ateikite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvėmis.

Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuošimčių

JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU Kaip Petraičių Krautuvėse

M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI

Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Šimtai New Yorko Moterų Šiandien Demonstruos Eisenoj už Taiką

Keli šimtai New Yorko moterų, tame skaičiuje ir keleta Aukso Žvaigždės motinų, kurių sūnūs buvo užmušti pereitame kare, šį šeštadienį, gegužės 10-tą, išvakarėse nacionalės Motinos Dienos šventės, dalyvaus įspūdingoj demonstracijoj, kurioj stipriai bus pasisakyta prieš siuntimą Amerikos armijos ir karo laivų į karo sritis.

Moterų demonstracija pradės nuo Taikos Mobilizacijos centralinės miesto raštinės, 381 Fourth Ave., New Yorke, 1:45 po piet, ir eis ištisa eilė iki kongresmano Sol Bloom, Kongreso Užrubežinių Reikalų Komiteto pirmininko raštinės, 1451 Broadway. Ten nuėjus, moterų delegacija eis pas kongresmaną pareikšti protestą prieš Administracijos vilkimą Amerikos į antrą imperialistinį pasaulinį karą.

Gardeno Mitinge Atsakys į Willkie ir La Guardia Užkarines Kalbas

Didžiajame Madison Square Gardeno mitinge šį vakarą, gegužės 10-tą, bus ne vien tik graži meno programa ir sveikinimai jubiliatų — Israel Amter'io ir žydų darbininkų dienraščio "Freiheit." Čia taip pat bus atsakyta į ponų Willkie ir LaGuardijos šauksmus skubiai siųsti karo laivus (convoys) į karo sritis. Tie karo rengėjų apaštalai Gardene pereitą trečiadienį šaukė už karą. Tame pačiame Gardene šio šeštadienio vakarą darbo žmonių atstovai atsakys į tas karo rengėjų kalbas.

Mitinge kalbės Robert Minor, James W. Ford ir kiti. Žymūs muzikos ir dainos solistai, taipgi Liaudies Philharmoniškas Choras, ir šokių grupė pildys meniškąją dalį programos. Pradžia 7:30 v. v. Bilietai po 45c ir aukščiau, parduodami iš anksto ir prie durų. Gardenas randasi prie 50th St. ir 8th Ave., N. Y.

"RAŠYSIM KONGRESMANAM"

Taip pareiškė jaunuoliai, kuriem Roosevelto administracijos skubinimas siųst Europon karišKas medžiagas su karo laivais palydovais (convoys) atsiduoda mirtimi jūrų dugne. Jie nori apie tai pranešti kongresmanams savo nuomonę atvirutėmis, laiškais, telegramomis.

Jaunimas veda vajų, kad kiekvienas šalies gyventojas pasisakytų savo nuomonę. Ir jie užtikrina, kad daugiau 80 nuošimčių visų nuomonių būtų prieš karą ir mažiau 20 nuošimčių liktų už karą. Jaunimas sako, kad jeigu tie, kurie pelnosi iš karo, nedelsia paraginti kongresmanus pasisakyt už karą, tai juo labiau tinka suskubti pareikšti savo nuomonę prieš karą tiems, kuriems reikės žūti kare.

Rašys Brooklyno Kongresmanams

Jaunieji darbuojasi, kad į kelias sekamas dienas visi gyventojai parašytų visiems 8-niems Brooklyno ir abiem valstijos kongresmanams į Washingtoną, pasisakant prieš karo laivų siuntimą į karo sritis. Jie turi pagaminę atviručių, kurias užtenka pasirašyti, užadresuoti ir pasiųsti. Adresas visų vienodas (kol tęsiasi kongreso sesijos): House of Representatives, Washington, D. C.

Visą New Yorko valstiją Washingtone atstovauja kongresmanai (at-large) **Matthew L. Merritt** ir **Caroline O'Day.**

Brooklyno gyventojus atstovauja (numeris pažymi kongresmano atstovaujamą kongresinį distriktą, Brooklyne):

3. Joseph L. Pfeifer
4. Thomas H. Cullen
5. James H. Heffernan
6. Andrew L. Somers
7. John J. Delaney
8. Donald L. O'Toole
9. Eugene J. Keogh
10. Emanuel Celler

Iš visos New Yorko valstijos yra 45 kongresmanai.

Jeigu visų kongresinių distriktų gyventojai užverstų savo distrikto ir bendrus valstijinius kongresmanus su protestais prieš karą, ponai turėtų išgirsti ir išklausyti liaudies balsą, pareiškė jaunimas.

Tiesa, kad turėtų išklausyti. Juk jie tam ir išrinkti, kad pildytų valią rinkikų, o ne saujos karo piršlių.

P—tis.

Sukrėtimai Gaisragesybos Departmente

Komisionierius John J. Elligott buvęs priverstas atsistatydint ir pirmasis jo pavaduotojas George L. McKenna atleistas, kaip skelbiama majoro pranešime, dėl surastos departmente kyšininkystės. Esą 18 asmenų liūdiję, kad per McKenną jie laiks nuo laiko davinėję kyšius. Komisionierium paskirtas Patrick Walsh.

Maspetho Žinutės

Ketverge, 8 geg., įvyko AL DLD 138 kuopos susirinkimas, Zabielskių svetainėje. Šiame susirinkime dalyvavo gražus būrelis aldiečių ir LDSerių.

Drg. Kaulinis atidarė susirinkimą ir jam pirmininkavo. Kuopos komiteto raportai vienbalsiai priimti. Skaitytas laiškas nuo Pirmosios Gegužės Prisiruošimui Komiteto, kuriame prašoma prisidėti prie padengimo lėšų, susidariusių gegužinės apvaikščiojimui ruošiantis. Laiškas priimtas ir tam tikslui paskirta 2 dol. Antras laiškas skaitytas nuo LMS III Apskričio. Laiške pranešama, kad šį sekmadienį įvyks Brooklyne to apskričio konferencija apsvarstymui radio pusvalandžio steigimo. Laiškas tapo priimtas ir išrinkta net keturi delegatai: Kalvaitis, Dumblis, Cedronas ir Pakalniškis. Trečias laiškas buvo skaitytas nuo "Vilnies," ir priimtas, bet kadangi mūsų kuopa biskį anksčiau buvo aukavusi, tai šiuo sykiu neaukavome.

A. Pakalniškienė padarė pranešimą iš atsibuvusio Liaudies Taikos Kongreso, įvykusio bal. 5-6 dienomis, New Yorke.

Į mūsų kuopą buvo perstatyta ir vienbalsiai priimta nauja narė Liudvisė Stočkienė. (Ji užlaiko aiskriminę ant Grand St., Maspethe.)

Pikniko rengimui komisijon išrinktas Laukaitis, Dumblis ir P. P.

Susirinkimui baigiantis buvo pakviestas drg. R. Mizara pasakyti keletą žodžių apie šių dienų pasaulinę ir naminę padėtį. Kadangi pirmininkas kviesdamas kalbėtoją išsitarė, norįs išgirsti linksmų žinių, tad jo kalba ir prasidėjo nuo žinių. Kalbėtojas teisingai pareiškė, kad "šiandien, kada pasaulis skęsta imperialistinio karo liepsnose, negali būti linksmų žinių." Trumpais bruožais jis nupiešė dabartinę karo eigą pereidamas prie to, kur link mūsų šalis velkama. Trumpais bruožais palietė lietuvišką politiką ir baigdamas prisiminė apie Motinos Dieną: "Jei mes norime pagerbti motiną, tai jai geriausia dovana bus taika. Todėl niekad nėra pervėlu pakelti protesto balsas prieš karą."

Susirinkimas baigėsi pakilioj nuotaikoj.

Šiuo tarpu sirginėja keletas mūsų kuopos narių. Šapokas vis tebesiranda ligoninėje. Cibulskienė ir Cedronienė dėl nesveikatingumo jau apleido kelis kuopos susirinkimus.

Dėdės Samo armijon pašauktas Julius Klaiza ("Laisvės" skaitytojų Klaizų sūnus). Išvyko gegužės 1-mą dieną.

Jonas Stanišauskas išvyks ateinantį antradienį, gegužės 13 dieną. **Rep.**

REIKALAVIMAI

Reikalinga patyrusių vyrų ir moterų prie "Casing Selectors" (išskirstyti žarniukes). Gera alga. Prašome kreiptis pas: Schechter ir Rosenblatt, Inc., 340 Johnson Ave., Brooklyn, N. Y. Arba telefonuokite: EVergreen 8-0969. (108-111)

Reikalingas vyras dirbti ant ūkės, nesenesnis 50 m. Mokestis $30 į mėnesį, taipgi gaus ir "burdą." — John Sadauskas, RD 1, Port Crane, N. Y. (109-111)

Reikalinga vyrų dirbti kaipo kišeniniai (Pocketmaker) prie geros medžiagos. Darbas nuolatinis. Taipgi reikalinga moterų dirbti kaipo "Finisher," gera medžiaga. Nuolatinis darbas. Prašome kreiptis: S. Markowitz, 119 Green Street, New York City, N. Y. (107-112)

PARDAVIMAI

Parsiduoda bučernė lietuviais apgyventoj Brooklyno dalyj. Apart mėsos laikoma ir įvairių groserio produktų. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastį pardavimo sužinosit ant vietos. Prašome kreiptis po antrašu: 427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y. (108-113)

Irving Teatre Rodo Judį iš Gegužinės Parado, Taipgi Garsųjį "Potemkin"

Irving Teatre, Irving Place ir 15th St., New Yorke, gegužės 9-tą pradėjo rodyti ir per savaitę rodys paskilbusį sovietinį judį "Potemkin," taipgi palikta antrai savaitei judis iš 1-mos Gegužės parado, New Yorke. Čia galima pamatyti daug pažįstamų veidų, nors, žinoma, ne visus maršavusius, kadangi paradas tęsėsi per apie 7 valandas, o judis rodoma tik keletą ar keliolika minutų, tai yra — tik pačių žymiausių būrių po kelis desėtkus eilių.

Toj pat programoj rodo "Chico Pergyvenimai" — berniuko prietikiai su laukiniais žvėreliais.

MIRĖ

Vincentas Senertas, 58 m. amž., 251 Union Ave., Brooklyn, mirė gegužės 8 d. Kūnas pašarvotas namuose. Bus palaidotas gegužės 10 d., Šv. Jono kapinėse.

Laidotuvių apeigas prižiūri graborius Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

Sugrįžo iš Floridos

Pereitą savaitę sugrįžo iš Floridos Eva Vitartienė, ten išbuvusi per visą šaltąjį sezoną. Ji sako, kad dabar ten už vis smagiausias oras, bet lietuvių žiemavotojų tik keli belikę, kiti jau išvažinėję šiaurių link. Mat, ir čia patys blogieji orai praėjo, tad mažesnių išteklių žmonės sezono baigtuvių nelaukia.

"Prisikėlęs iš numirusių" Alf. Oddario įklampino bėdon 3 asmenis, kurie buvo iškolektavę jo pomirtinę jam gyvam esant.

SANDĖLIS VISOKIŲ

ŠAKNŲ IR ŽOLIŲ

Kadangi uogos, Liepos žiedai, pelunas, alerų šaknys, ramunėliai, apyniai, gumbažolės, trukžolės, valerijonai galima gauti ant svarų po 70c svaras, arba bile kokių 6 svarai už $3.30.

Taipgi aš turiu visokių sutaisytų žolių pakeliuose su angliškais ir lietuviškais užvadinimais, kam jos naudingos ir kaip vartoti.

Nervų arbata 85c
Vidurių reguliatorius 60c
Dusulio arbata 60c
Kokliušo arbata 60c
Ramatų žolės 60c
Trajankos 60c arba 3 pk. $1.50.

Žolių knygelė aprašo visokias žoles ir šaknis—25c. Mikaldos pranašystės—25c. Sapnų knygelė, atmena gerai sapnus su kazyrų nukėlimais ir planetų atspėjimais 35c.

Lengvas būdas išmokti angliškos kalbos be kito pagelbos 35c.

M. ZUKAITIS
334 Dean Street
SPENCERPORT, N. Y.

Kviečiame Svečiuosna

Šį sekmadienį, gegužės 11 d., visoj Amerikoj minės Motinos Dieną. Minėsim ir mes. Ir minėsim naudingai — trumpai pakalbėsim svarbiausiais dienos klausimais, pasiklausysim meno programos ir šokiais bei vaišėmis užbaigsim vakarą.

Kviečiame visus popiečio 4 ar 5-tos valandos sulaukus patraukti tiesiai į "Laisvės" salę, 419 Lorimer St., Brooklyne, kur bile kada nuo 4 val. galėsit užsisakyt gerą vakarienę ir pasilinksminti. Šokiai nuo 5 val., programa apie 7—8 val. Įžanga tik 25c.

Liet. Mot. Apšvietos Kliubas.

SO. BROOKLYN, N. Y.

Vietinė LDS 50 kp. gana gražiai gyvuoja. Paskiausiame susirinkime, kuris įvyko gegužės 2 d., vėl įsirašė trys nauji nariai. Dabar kuopa turi apie 90 narių. Pinigų kuopa savo iždo turi arti šimto dol.

Čionai gyvuoja ir LLD 147 kp. Narių turi apie 20. Jeigu būt kam daugiau pasidarbuoti, tai dar yra progos gauti naujų narių. Iki šiol kuopa mažai parodė savo veikimo, bet greitoje ateityj bus šaukiamas susirinkimas ir bus bandoma tas nariuose apsnudimas prašalinti.

Drg. Maželienė, abiejų aukščiaus minėtų kuopų narė, kuri sunkiai sirgo jau nuo praeitos vasaros, dabar pradeda kiek pasveikti. Jau buvo porą kartų ir iš lovos atsikėlus, bet, kaip atrodo tai dar reikės gana ilgokai pasirgti. Mat toji reumatizmo ir neuritis liga nesiduoda greit pagydyti. Bet ligonė dabar jau daug smarkesnė ir džiaugiasi, kad gal galės "Laisvės" piknike dalyvauti. Josios kaimynkos, kurios jai daug pagelbsti, ypatingai drg. Walmusienė, irgi labai džiaugiasi, kad jų ligonė sveiksta.

Koresp.

Mūsų Sistemoj Niekas Netikras Rytojumi

Buvęs tarpe lietuvių pagarsėjęs radio "anounseris" V. Matusevičius, gyvenęs netoli Brooklyno. Dabar apsigyvens Hamilton Sq., New Jersey.

Matusevičius paskiausiu laiku nelaikė radio valandos. Dirbo prie WPA darbų. Tačiau ir iš tų, pagal patvarkymus, išdirbęs 18 mėnesių turi būti atleistas. Jis tikisi tenai gyvendamas greičiau gausiąs pastovesnį darbą. Brooklynas ir tas WPA darbas jam nusibodęs.

Brooklynietis.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3842

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St.—Brooklyn — "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAK.
Visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į Jūsų Seną ar Naują Šildytuvą (Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. Glenmore 5-6191

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVANDA—E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKER
337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 2-0788
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

Bar ir Grill
Lietuvių Restaurantas
Moderniai Įpuošta Lietuviška Aludė
Rheingold extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių VYNŲ ir DEGTINĖS
Turime ir kambarių pernakvoti arba savaitiniai išrandavoti.
Joseph Zeidat, Sav.
411 Grand St., Brooklyn

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-8622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
VELTUI ŠERMENINĖ (Koplyčia)
Parsamdo automibilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam.
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: EVergreen 8-9770

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: Humboldt 2-7964
530 SUMMER AVE.
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 UNION AVENUE
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
Brooklyn, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

NOTARY PUBLIC
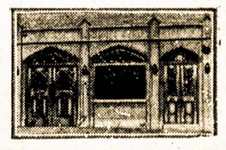
Telephone STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Make this the Mothers Day she will never forget!
Įsivaizduokite kaip ji bus sujaudinta taip nepaprastai gražaus stiliaus laikrodėliu... taip begaliniai delikatnu... kurį vadovaujanti Amerikos stilistai — madų piešėjai, vadina gražiausiu iš iki šiol padarytų vidutinių kainų laikrodžių. Nuo $29.75... dabar jie yra išdėti parodymui.
GRUEN THE PRECISION† WATCH
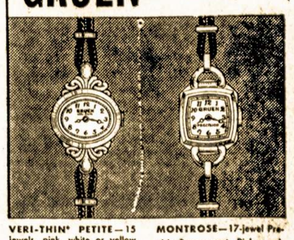
VERI-THIN* PETITE—15 jewels, pink, white or yellow gold filled case.....$29.75
MONTROSE—17-jewel Precision* movement. Pink or yellow gold filled case, Guildite back $39.75
†Registered Trade Mark

GIFTS FROM YOUR JEWELER ARE GIFTS AT THEIR BEST
Robert Lipton Jeweler
701 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Tarp Graham Ave. ir Manhattan Ave.

TREČIA DIDELĖ SAVAITĖ!
"Heroes of The Sea"
Matykite Raudonąjį Laivyną Veikiant!
Didi Sovietų prisiruošimo drama.
Joj matome tikrus šūvius naujoviško laivyno karo.
Nuolat nuo 10 A. M. 20c iki 1 P. M. Šiokiom dienom.
MIAMI PLAYHOUSE
6th Ave., arti 47th St., N. Y.
Taipgi vėliausios Sovietų Naujienų Filmos.

IRVING Place AT 14TH ST. NEAR UNION SQ. CONT. FROM 10:30 GRAMERCY 5-4049 15c TILL 1 P.M. WKDYS.
PRATĘSIAMA! 2-rą IŠIMTINĄ SAVAITĘ—N. Y. GEGUŽ. PARADAS
Priedan prie 2-jų istorinių judamų paveikslų:
Sergejaus Eisensteino Klasikas "POTEMKIN"
Grupėmis Perkant Tikietai Nupiginti.
Nepaprastas judis stebėtino grožio "The Adventures of Chico"
Šiąnakt Vėlai Rodoma.